

Wydział Nauki Katolickiej
Kurii Biskupiej
Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej

BIULETYN KATECHETYCZNY

Nr 11 (61)

Zielona Góra 2019

© by Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska
© by Wydział Nauki Katolickiej

BIULETYN KATECHETYCZNY Nr 11 (61)

Redakcja

Wydział Nauki Katolickiej Kurii Biskupiej w Zielonej Górze
Pl. Powstańców Wlkp. 1; 65-075 Zielona Góra
tel. 68 451 23 49; fax: 68 451 23 31
email ogólny: wnk@diecezjazg.pl
oficjalna strona WWW: www.wnk.diecezjazg.pl

Opracowanie wydania

ks. dr Wojciech Lechów
Wydział Nauki Katolickiej
Kurii Diecezjalnej w Zielonej Górze
tel. 68 451 23 52; email: wnk@diecezjazg.pl

TYM ŻYJE KOŚCIÓŁ

PROGRAM DUSZPASTERSKI NA ROK 2019/2020

Dwie ostatnie edycje programów duszpasterskich były poświęcone sakramentom chrześcijańskiego wtajemniczenia: chrztu świętemu i bierzmowaniu. Teraz przychodzi czas na refleksję o **Eucharystii**. Nowy program nosi hasło: „**Eucharystia daje życie**”, a pierwszy rok jego realizacji wpisany będzie w słowa: „**Wielka tajemnica wiary**”.

1. Hasło

Autorzy programu duszpasterskiego istotne dla niego słowa kluczowe próbują każdorazowo odnaleźć w tekstach liturgicznych. Tematyczne ramy pierwszego roku realizacji programu duszpasterskiego wyznaczą słowa aklamacji po Przeistoczeniu: „**Wielka tajemnica wiary**”. Jej dopełnienie stanowi biblijne motto: „*[...] abyście uwierzyli w Tego, którego Bóg posłał*” (J 6,29).

2. Symbol

Abstrakcyjne pojęcia poznajemy także zmysłowo, za pomocą znaków. Naturalnym, a zarazem pierwszym znakiem Eucharystii są **pszenna mąka i wino gronowe**. To one stają się namacalnym symbolem realizacji pierwszego roku programu duszpasterskiego.

3. Cele

Analogicznie do cyklu trzyletniego programu duszpasterskiego, w roku pastoralnym 2019/2020 pt. „**Wielka tajemnica wiary**” działania duszpasterskie winny prowadzić do konkretnych celów:

a) **Formacyjny** - wyraża potrzebę **pogłębienia wiedzy o Eucharystii, jej duchowych owocach, liturgicznym przebiegu i osobistym przebiegu**. Nie chodzi tym samym wyłącznie o formację doktrynalną.

W programie duszpasterskim nie może zabraknąć takich elementów chrześcijańskiej formacji, dzięki którym jego odbiorcy **lepiej poznają wartość i znaczenie Eucharystii, a także wzmocnią osobistą świadomość jej wpływu na rozwój życia duchowego**. Szczególną odpowiedzialność za sakrament Eucharystii powierzono biskupom i kapłanom. Eucharystia jest główną i centralną racją ich bytu; jest również znakiem jedności całego Kościoła. Konsekwencją takiego rozumowania winna być przykładowo **troska o piękno sprawowanej liturgii, odpowiednie jej przygotowanie i oprawa, twórcza opieka nad Liturgiczną Służbą Ołtarza czy szerzenie w parafii kultu eucharystycznego**. Jego wyjątkową formą jest bez wątpienia **adoracja Najświętszego Sakramentu**, która wyrasta z wewnętrznego doświadczenia dobrowolnego wyniszczenia Chrystusa na krzyżu, miłego Ojcu i uwielbionego w zmartwychwstaniu. Adoracja staje się jakąś naszą odpłatą, wynagrodzeniem za tę ukrzyżowaną na śmierć Miłość; Eucharystią, czyli naszym dziękczynieniem¹.

b) **Inicjacyjny - mistagogia**, czyli wprowadzenie w tajemnicę chrześcijaństwa, w naszych realiach duszpasterskich oferowane jest zasadniczo dzieciom i młodzieży, min. w ramach przygotowania do I Komunii św. i bierzmowania. Duszpasterze winni dołożyć wszelkich starań, aby przy tej okazji **odnowę życia eucharystycznego zaproponować również rodzicom tych dzieci**, np. podczas comiesięcznej katechezy prowadzonej metodą dialogową w małych grupach, a także w czasie modlitwy rodziców za dzieci w ramach odpowiednio przygotowanego nabożeństwa.

¹ Por. Jan Paweł II, list apostolski *Dominicae cenae*, nr 3.

Skoro Eucharystia dopełnia sakramenty chrześcijańskiego wtajemniczenia, to podobnie jak w przypadku chrztu i bierzmowania na pierwszy plan wysuwa się dowartościowanie roli mistagogii chrześcijańskiej w przepowiadaniu i parafialnej katechezie. Ta ostatnia, po wprowadzeniu przed laty religii do szkół, została w dużym stopniu zaniedbana. **Przede wszystkim to duszpasterze wpadli w pułapkę zwolnienia się z katechizacji w parafii, tłumacząc swą decyzję nauczaniem religii w szkole.** Tymczasem przekazywanie Dobrej Nowiny o Chrystusie w ramach katechizacji parafialnej stanowi integralną część pracy duszpasterskiej z powierzoną sobie wspólnotą. Reguluje ten obowiązek także prawo kościelne, które stanowi, że proboszcz jest obowiązany zatroszczyć się o to, ażeby wiernym w jego parafii było **głoszone nieskażone słowo Boże, zwłaszcza poprzez niedzielne i świąteczne homilie oraz nauczanie katechetyczne**². W wypełnianiu tego zadania mogą mu pomagać również odpowiednio przygotowani współpracownicy świeccy.

c) Ewangelizacyjny - w przepowiadaniu i katechezie kerygma, tj. wskazanie na dzieło zbawienia objawione przez Boga, odgrywa rolę fundamentalną. Powinna zajmować centrale miejsce w działalności ewangelizacyjnej, a także na rzecz kościelnej odnowy. Szczególną formą objawienia miłości Boga do człowieka jest Eucharystia jako nowe i wieczne przymierze.

Mając na uwadze fakt, że szczególnym dniem przeżywania i doświadczenia Eucharystii jest niedziela, a także tendencje do spadku w wymiarze ogólnopolskim liczby wiernych uczestniczących w niedzielnej Eucharystii (tzw. *dominantes*), rośnie **pilna potrzeba właściwego przygotowania i celebrowania Mszy św.** Powołany przez proboszcza zespół liturgiczny, w którego skład winni wejść

² Por. Kodeks Prawa Kanonicznego, can. 757 i 776n.

przykładowo: kościelny, organista, nadzwyczajni szafarze Komunii Św., świeccy lektorzy i kantorzy, przedstawiciele służby ołtarza oraz animatorzy wspólnot parafialnych, wydaje się być prostym, a zarazem skutecznym narzędziem ewangelizacji poprzez umiłowanie i pokazanie innym piękna liturgii.

Podobnie rzecz się ma z organizacją w parafii **stałej adoracji Najświętszego Sakramentu**. Dzięki aktywności tzw. bractw adoracyjnych, dyżurom modlitewnym poszczególnych osób, drzwi świątyni mogą pozostawać zawsze otwarte w ciągu dnia dla tych, którzy potrzebują chwili modlitewnego wytchnienia w ciszy kościoła.

d) Społeczny - Eucharystia ze swej natury służy budowaniu jedności wspólnoty chrześcijańskiej na różnych poziomach. Szczególnym wyzwaniem dla Kościoła jest **właściwe świętowanie przez wiernych niedzieli**. Dzień ten wyznacza nie tylko ramy czasu wolnego od pracy; chrześcijanie nadal stanowią większość polskiego społeczeństwa i są zobowiązani do tego, aby humanistyczny wymiar niedzieli (*dies homini*) uzupełnić aspektem religijnym: wspominając zmartwychwstanie Chrystusa, czynią z niedzieli „dzień Pański” (*dies Domini*).

Znakiem rozpoznawczym ucznia Chrystusa pozostanie zawsze **wzajemna miłość**. „Eucharystia do tej miłości wychowuje nas w sposób najgłębszy, ukazuje bowiem, jaką wartość w oczach Bożych ma każdy człowiek, nasz brat i siostra, skoro każdemu w taki sam sposób Chrystus daje samego siebie pod postaciami chleba i wina. Jeżeli praktykujemy autentyczny kult eucharystyczny, w oczach naszych musi rosnąć godność każdego człowieka”³. Z Eucharystii rozumianej jako Miłość, znajdującej się w samym środku życia, rodzi się ostatecznie cały **sakramentalny styl życia chrześcijanina**.

³ Jan Paweł II, list apostolski *Dominicae cenae*, nr 6.

Realizacja programu duszpasterskiego w kolejnych latach jest wpisana w następującą tematykę:

Rok I

Temat: Wielka tajemnica wiary

Motto biblijne: „[...] *abyście uwierzyli w Tego, którego [Bóg] posłał*” (J 6,29);

Rok II

Temat: Zgromadzeni na świętej wieczerzy

Motto biblijne: „[...] *Ojciec mój da wam prawdziwy chleb z nieba*” (J 6,32);

Rok III

Temat: Posłani w pokoju Chrystusa

Motto biblijne: „*ten, kto Mnie spożywa, będzie żył przeze Mnie*” (J 6,57).

Pogłębiając znaczenie Eucharystii w życiu chrześcijańskim, powinniśmy dołożyć wszelkich starań, aby ciągle na nowo aktualizować w świadomości wiernych wartość właściwego świętowania niedzieli, szczególnie w gronie najbliższych, w rodzinie.

Warto przywołać przy tej okazji pragnienie Jana Pawła II, aby niedziela stała się „miejscem uprzywilejowanym, w którym nieustannie głosi się i kultywuje komunie. Dzięki czynnemu udziałowi w Eucharystii dzień Pański staje się także dniem Kościoła”⁴.

⁴ Jan Paweł II, encyklika *Ecclesia de Eucharistia*, nr 41.

WIADOMOŚCI KOMISJI WYCHOWANIA KATOLICKIEGO KEP

1. UCHWAŁA Z DNIA 19 WRZEŚNIA 2018 ROKU W SPRAWIE OBOWIĄZYWANIA „PODSTAWY PROGRAMOWEJ KATECHEZY KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO W POLSCE”

Uchwała Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 19 września 2018 roku w sprawie obowiązywania Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” i programów nauczania religii oraz oceny podręczników wraz ze zmianami wprowadzonymi w dniu 5 grudnia 2018 roku — tekst jednolity

§ 1

1. „Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z dnia 9 czerwca 2018 roku obowiązuje w tych placówkach, w których stosuje się programy i podręczniki zatwierdzone na jej podstawie, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. W sytuacji korzystania z dotychczasowych programów i podręczników, stosuje się „Podstawę programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z dnia 8 marca 2010 roku.
3. Programy nauczania i podręczniki zgodne z „Podstawą programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce”, o której mowa w ust. 1, mogą najwcześniej obowiązywać:
 - 1) od dnia 1 września 2020 roku w grupach przedszkolnych oraz klasach I i V szkoły podstawowej;

2) od dnia 1 września 2021 roku w klasach II i VI szkoły podstawowej;

3) od dnia 1 września 2022 roku w klasach: III i VII szkoły podstawowej;

4) od dnia 1 września 2023 roku w klasach: IV i VIII szkoły podstawowej.

4. Programy nauczania i podręczniki zatwierdzone w oparciu o „Podstawę programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce”, o której mowa w ust. 1, obowiązują obligatoryjnie:

1) od dnia 1 września 2020 roku dla klas I szkół ponadpodstawowych (liceum, technikum, szkoły branżowej I stopnia);

2) od dnia 1 września 2021 roku dla klas II szkół ponadpodstawowych (liceum, technikum, szkoły branżowej I stopnia);

3) od dnia 1 września 2022 roku dla klas III szkół ponadpodstawowych (liceum, technikum, szkoły branżowej I stopnia);

4) od dnia 1 września 2023 roku dla klas IV szkół ponadpodstawowych (liceum, technikum), klasy V technikum oraz szkoły branżowej II stopnia.

§ 2

1. „Program nauczania religii” z dnia 19 września 2018 roku obowiązuje od dnia 1 września 2020 roku, pod warunkiem stosowania podręczników zatwierdzonych w oparciu o ten program, z zastrzeżeniem § 1 ust. 3-4.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się też do pozostałych programów nauczania religii, zgodnych z „Podstawą programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z dnia 9 czerwca 2018 roku.

3. Programy nauczania i podręczniki zgodne z „Podstawą programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z dnia 8 marca 2010 roku mogą znajdować się w użytku szkolnym do dnia 31 sierpnia 2024 roku, z zastrzeżeniem § 3.

4. Podręczniki dopuszczone do użytku ogólnopolskiego są zatwierdzane w trybie opisanym w uchwale Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 20 września 2001 roku Regulamin zatwierdzania programów nauczania i podręczników w szkolnym nauczaniu religii dzieci i młodzieży, zgodnie z kwestionariuszem, stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

1. W szkołach ponadgimnazjalnych, w tym trzyletnich liceach, czteroletnich technikach oraz szkołach zawodowych, stosuje się „Podstawę programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z dnia 8 marca 2010 roku do czasu wygaszenia tych szkół, co oznacza, że obowiązywanie dla tych szkół decyzji o zatwierdzeniu do użytku szkolnego podręczników do klas:

1) I szkół ponadgimnazjalnych (liceum, technikum, szkoły zawodowej) do dnia 31 sierpnia 2020 roku;

2) II szkół ponadgimnazjalnych (liceum, technikum, szkoły zawodowej) do dnia 31 sierpnia 2021 roku;

3) III szkół ponadgimnazjalnych (liceum, technikum) do dnia 31 sierpnia 2022 roku;

4) IV szkół ponadgimnazjalnych (technikum) do dnia 31 sierpnia 2023 roku.

1a. W szkołach ponadpodstawowych, w tym czteroletnich liceach, pięcioletnich technikumach oraz szkołach branżowych I stopnia, stosuje się „Podstawę programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” z dnia 8 marca 2010 roku, jedynie w klasach, które rozpoczynają naukę w tych szkołach w roku szkolnym 2019/20, co oznacza, że:

1) w klasach I szkół ponadpodstawowych (liceum, technikum, szkoły branżowej I stopnia) używa się do dnia 31 sierpnia 2020 roku dotychczasowych podręczników do klasy III gimnazjum;

2) w klasach II szkół ponadpodstawowych (liceum, technikum, szkoły branżowej I stopnia) używa się do dnia 31 sierpnia 2021 roku podręczników do klas I dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych;

3) w klasach III szkół ponadpodstawowych (liceum, technikum, szkoły branżowej I stopnia) używa się do dnia 31 sierpnia 2022 roku podręczników do klas II dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych;

4) w klasach IV szkół ponadpodstawowych (liceum, technikum) oraz na II stopniu szkoły branżowej używa się do dnia 31 sierpnia 2023 roku podręczników do klas III dotychczasowych szkół ponadgimnazjalnych;

5) w klasie V pięcioletniego technikum używa się do dnia 31 sierpnia 2023 roku podręczników do klasy IV dotychczasowego technikum czteroletniego.

2. Ponadto tracą moc wszystkie decyzje o zatwierdzeniu do użytku szkolnego podręczników do klas:

- 1) I i V szkoły podstawowej w dniu 1 września 2021 roku;
- 2) II i VI szkoły podstawowej w dniu 1 września 2022 roku;
- 3) III i VII szkoły podstawowej w dniu 1 września 2023 roku;
- 4) IV i VIII szkoły podstawowej w dniu 1 września 2024 roku.

3. W dniu 1 września 2024 roku tracą moc wszystkie zatwierdzenia programów nauczania i podręczników dla klas nie wymienionych w ust.1-2, zgodnych z „Podstawą programową katechezy Kościoła katolickiego w Polsce” inną niż ta, o której mowa w § 1 ust. 1.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji
Episkopatu Polski
Ks. Marek Korgul

Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski
bp Marek Mendyk

2. POROZUMIENIE POMIĘDZY KONFERENCJĄ EPISKOPATU POLSKI ORAZ MINISTREM EDUKACJI NARODOWEJ Z DNIA 3 KWIETNIA 2019 R. W SPRAWIE KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH

Zgodnie z art. 12 ust. 3 Konkordatu między Stolicą Apostolską i Rzeczpospolitą Polską z dnia 28 lipca 1993 r. (Dz. U. z 1998 r. poz. 318) oraz § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. poz. 155, z 1993 r. poz. 390, z 1999 r. poz. 753, z 2014 r. poz. 478 oraz z 2017 r. poz. 1147), w związku z § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz. U. poz. 1575 oraz z 2019 r. poz. 465), Konferencja Episkopatu Polski i Minister Edukacji Narodowej ustalają, co następuje:

§ 1.

Ilekcje w porozumieniu jest mowa o:

- 1) kolegium teologicznym - należy przez to rozumieć kolegium teologiczne prowadzone przez Kościół katolicki;
- 2) przygotowaniu pedagogicznym do nauczania religii - należy przez to rozumieć nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu psychologii, pedagogiki i katechetyki, nauczanych w powiązaniu z teologią w wymiarze nie mniejszym niż 270 godzin oraz pozytywnie ocenioną praktyką pedagogiczną w zakresie nauczania religii w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin; o posiadaniu przygotowania pedagogicznego do nauczania religii świadczy dokument ukończenia wyższego seminarium duchownego albo dyplom ukończenia studiów lub inny dokument wydany przez kolegium teologiczne, uczelnię prowadzoną przez Kościół katolicki albo uczelnię publiczną prowadzącą kształcenie w zakresie teologii katolickiej albo świadectwo ukończenia kursu katechetyczno-pedagogicznego

prowadzonego przez kolegium teologiczne lub wyższe seminarium duchowne;

3) teologiczno-katechetycznych studiach podyplomowych - należy przez to rozumieć studia podyplomowe umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu przedmiotów teologicznych (biblistyki, teologii dogmatycznej, teologii moralnej, liturgiki, teologii duchowości, katolickiej nauki społecznej, historii Kościoła), nauczanych w wymiarze nie mniejszym niż 480 godzin, a ponadto:

a) w przypadku osób nieposiadających przygotowania pedagogicznego - nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu przygotowania pedagogicznego do nauczania religii, nauczanych w wymiarze określonym w pkt 2,

b) w przypadku osób posiadających przygotowanie pedagogiczne - nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu przedmiotów katechetycznych, nauczanych w wymiarze nie mniejszym niż 120 godzin w powiązaniu z pozytywnie ocenioną praktyką katechetyczną w szkole w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin;

4) podyplomowych studiach katechezy przedszkolnej - należy przez to rozumieć studia podyplomowe umożliwiające nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu przedmiotów teologicznych, katechetyki i wychowania religijnego, nauczanych w wymiarze nie mniejszym niż 180 godzin.

§ 2.

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w liceach ogólnokształcących, technikach i branżowych szkołach II stopnia, z wyjątkiem specjalnych, posiada osoba, która:

1) ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku teologia w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w uczelni publicznej prowadzącej kształcenie w zakresie teologii katolickiej oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub

2) jest księdzem, który ukończył wyższe diecezjalne lub zakonne seminarium duchowne i legitymuje się dyplomem lub zaświadczeniem ukończenia seminarium oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub

3) ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie na kierunku innym niż teologia oraz ukończyła podyplomowe studia teologiczno-katechetyczne lub

4) jest alumnem wyższego seminarium duchownego po ukończeniu piątego roku studiów

§ 3.

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w szkołach podstawowych i branżowych szkołach I stopnia, z wyjątkiem specjalnych, posiada osoba, która:

1) ma kwalifikacje określone w § 2 lub

2) ukończyła studia pierwszego stopnia na kierunku teologia w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w uczelni publicznej prowadzącej kształcenie w zakresie teologii katolickiej oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub

3) posiada dyplom ukończenia kolegium teologicznego oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub

4) jest alumnem wyższego seminarium duchownego po ukończeniu czwartego roku jednolitych studiów magisterskich lub studentem studiów na kierunku teologia w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w uczelni publicznej prowadzącej kształcenie w zakresie teologii katolickiej po ukończeniu czwartego roku jednolitych studiów magisterskich.

§ 4.

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w przedszkolach, z wyjątkiem specjalnych, posiada osoba, która:

1) ma kwalifikacje określone w § 2 lub 3 lub

2) posiada dyplom ukończenia studiów w specjalności pedagogika religijna lub katechetyka, uzyskany w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w uczelni publicznej

prowadzącej kształcenie w zakresie teologii katolickiej oraz posiada przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii lub

- 3) posiada dyplom ukończenia studiów w zakresie wychowania przedszkolnego lub wczesnoszkolnego oraz świadectwo ukończenia podyplomowych studiów katechezy przedszkolnej uzyskane w uczelni prowadzonej przez Kościół katolicki albo w uczelni publicznej prowadzącej kształcenie w zakresie teologii katolickiej.

§ 5.

Kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela religii w przedszkolach specjalnych i szkołach specjalnych posiada osoba spełniająca wymagania kwalifikacyjne dla danego typu szkoły lub przedszkola, określone odpowiednio w § 2-4, która ponadto:

- 1) ukończyła studia na kierunku pedagogika specjalna w zakresie odpowiednim do niepełnosprawności uczniów lub
- 2) ukończyła zakład kształcenia nauczycieli w specjalności odpowiedniej do niepełnosprawności uczniów lub
- 3) ukończyła studia podyplomowe lub kurs kwalifikacyjny w zakresie pedagogiki specjalnej w zakresie odpowiednim do niepełnosprawności uczniów.

§ 6.

Nauczyciele religii zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszego porozumienia, którzy spełniali wymagania kwalifikacyjne na podstawie dotychczasowego porozumienia, zachowują kwalifikacje do nauczania religii do dnia 31 sierpnia 2022 r., z zastrzeżeniem § 8.

§ 7.

Nauczyciele religii zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszego porozumienia, którzy uzyskali stopień nauczyciela mianowanego, zachowują nabyte kwalifikacje do nauczania religii.

§ 8.

Osoby, które uzyskały przed dniem wejścia w życie niniejszego porozumienia przygotowanie katechetyczno -

pedagogiczne w rozumieniu porozumienia pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 6 września 2000 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii (Dz. Urz. MEN poz. 20), posiadają przygotowanie pedagogiczne do nauczania religii, o którym mowa w § 1 pkt 2 niniejszego porozumienia.

§ 9.

Traci moc porozumienie pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii (Dz. Urz. MEN poz. 21).

§ 10.

Porozumienie wchodzi w życie z dniem 1 września 2019 r.

3. OŚWIADCZENIE SEKRETARZA KOMISJI WYCHOWANIA KEP W SPRAWIE NIEPRAWDZIWYCH INFORMACJI NA NIEKTÓRYCH PORTALACH INTERNETOWYCH

1. Na stronie <https://pol-news24.pl/podwyzka-wynagrodzen-dla-katechetow/> ukazała się informacja opatrzona tytułem „Podwyżka wynagrodzeń dla katechetów”. Pod nim opublikowano zdjęcie przedstawiające minister Annę Zalewską i biskupa Marka Mendyka – przewodniczącego Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu polski trzymających w ręku dokumenty.

Zdjęcie jest prawdziwe (źródło MEN), z tym, że dotyczy ono momentu podpisania w dniu 3 kwietnia br. „Porozumienia w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii”.

Natomiast zamieszczony pod zdjęciem wpis informuje o rzekomym „załatwieniu” przez Episkopat podwyżki dla katechetów. Jest to nie tyle manipulacja, ale ewidentne kłamstwo. Jest to tym bardziej perfidne że ukazuje się w napiętym okresie strajku ws. podwyżek dla nauczycieli.

Należy dodać, że nowelizacja dotychczasowego Porozumienia była konieczna ze względu na wdrażaną reformę systemu edukacji: m.in. likwidację gimnazjów i zmianę terminologii – szkoły ponadpodstawowe zamiast ponadgimnazjalnych, szkoły branżowe w miejsce zawodowych. Oprócz kwalifikacji, nauczyciele religii muszą posiadać przygotowanie pedagogiczne do nauczania tego przedmiotu zgodnie z wymaganiami określonymi przez Ministra Edukacji Narodowej oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

2. Kłamliwie temat wynagrodzeń nauczycieli religii podejmuje portal money.pl. Na stronie: <https://www.money.pl/gospodarka/strajk-nauczycieli-katecheci-nie-zaprotestuja-bo-dobrze-zarabiaja-jest-poczucie-zdrady-6367092084618881a.html> został zamieszczony artykuł pod tytułem: „Strajk nauczycieli. Katecheci nie zaprotestują, bo dobrze zarabiają? Jest poczucie zdrady”.

Czytamy w nim m.in., że „Ministerstwo Edukacji Narodowej i Episkopat nie chcą ujawniać zarobków katechetów, w tym duchownych. Szczątkowe dane pokazują jednak, że średnio mogą zarabiać tyle, ile dostają najlepiej opłacani nauczyciele dyplomowani. Pojawiły się zarzuty, że to właśnie dlatego nie przyłączają się do protestów. Duchowni pracujący w szkołach – teoretycznie – dostają takie same wynagrodzenia jak ich świeccy koledzy. Jednak trudno potwierdzić to w danych. (...) Jak już pisaliśmy w WP, teoretycznie nauczycieli religii obowiązują te same zasady wynagradzania, co ich świeckich kolegów. (...) Nasze wyliczenie chcieliśmy porównać

z danymi krajowymi o średnich zarobkach katechetów. Jednak o ile MEN chętnie publikuje swoje wyliczenia dotyczące średnich zarobków nauczycieli, z przesłaniem nam danych dotyczących stricte katechetów zwleka”.

Jest to insynuacja nie mająca żadnego potwierdzenia w rzeczywistości. Nauczyciele religii mają bowiem takie same prawa i obowiązki, jak inni nauczyciele, z jednym wyjątkiem: nie przyjmują obowiązków wychowawcy klasy (tak stanowi Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach).

Otrzymują zatem takie same wynagrodzenie, jak inni nauczyciele, zróżnicowane m.in. w zależności od stopnia awansu zawodowego (do którego mają prawo, jak inni nauczyciele).

Nauczyciele religii muszą spełniać wymagania kwalifikacyjne i pedagogiczne analogiczne do tych, które spełniają inni nauczyciele (musi mieć wyższe wykształcenie i przygotowanie pedagogiczne – określają to przepisy prawa państwowego, które Kościół w pełni respektuje).

Wobec pojawiających się w przestrzeni medialnej nieprawdziwych informacji należy stanowczo podkreślić, że standardy kształcenia nauczycieli religii i wymagania niezbędne do zatrudnienia ich w placówkach oświatowych są takie, jak w przypadku każdego innego nauczyciela.

Warszawa, 8 kwietnia 2019 r.

ks. dr Marek Korgul
Sekretarz Komisji Wychowania Konferencji Episkopatu Polski

4. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE INGEROWANIA ORGANÓW PROWADZĄCYCH W ORGANIZACJĘ ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH W SZKOŁACH

W związku z pojawiającymi się coraz częściej próbami utrudniania organizowania zajęć z religii przez niektóre samorządy (organy prowadzące) informujemy, że:

1. Nauczanie religii w publicznych przedszkolach i szkołach odbywa się na podstawie obowiązujących przepisów prawa (Konstytucja RP, Konkordat, Ustawa Prawo oświatowe). Szczegółowe kwestie reguluje Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.). Należy podkreślić, że organizowanie zajęć z religii nie jest sprawą uznaniową.

2. Nauczanie religii odbywa się w ramach tygodniowego rozkładu zajęć szkolnych w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. **Nie ma żadnych podstaw prawnych do organizowania zajęć z religii wyłącznie na pierwszych bądź tylko ostatnich godzinach lekcyjnych.** Uczniom, którzy nie uczęszczają na lekcje religii, szkoła ma zapewnić opiekę na czas trwania tych zajęć.

3. Organizacja zajęć z religii jest wyłączną kompetencją dyirekcji placówek oświatowych, dlatego **ingerowanie w układanie planu zajęć w placówce przez władze samorządowe jest jawnym naruszeniem prawa.** Dotyczy to m.in. narzucania dyrektorom, by zajęcia z religii planowali wyłącznie na pierwszych lub na ostatnich godzinach lekcyjnych. Obowiązujące prawo nie daje zatem w tym zakresie kompetencji organom samorządu terytorialnego.

4. Podobnie jest z nakazywaniem organizowania zajęć z religii w grupach międzyoddziałowych, mimo że w zajęciach religii uczestniczy wymagana prawem grupa uczniów nie mniejsza niż siedem osób.

5. Religia nie jest przedmiotem dodatkowym. Jest to przedmiot do wyboru, który staje się obowiązkowy po złożeniu stosownego oświadczenia przez rodziców lub pełnoletnich uczniów.

Warszawa, 8 kwietnia 2019 r.

ks. dr Marek Korgul

Sekretarz Komisji Wychowania Konferencji Episkopatu Polski

5. STANOWISKO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI W SPRAWIE TAK ZWANEJ KARTY LGBT

1. W ostatnich tygodniach niektóre z samorządów lokalnych zainicjowały działania mające na celu promocję praw osób homoseksualnych, biseksualnych i transgenderycznych. Szczególnym wyrazem tych tendencji są dążenia do wprowadzenia tak zwanej Karty LGBT (LGBT — ang. Lesbian, Gay, Bisexual, Transgenders — skrót obejmujący lesbijki, gejów, osoby biseksualne oraz osoby transgenderyczne). Wyrażając sprzeciw wobec tego projektu, Biskupi pragną podkreślić, że u podstawy ich stanowiska nie stoi brak szacunku dla godności wyżej wspomnianych osób, ale troska o dobro wspólne całego społeczeństwa, a zwłaszcza o poszanowanie praw rodziców i dzieci.

2. Kościół nie używa nazwy LGBT, ponieważ w niej samej zawarte jest zakwestionowanie chrześcijańskiej wizji człowieka. Zgodnie z obrazem biblijnym, Bóg stworzył człowieka na swój obraz i podobieństwo, jako mężczyznę

i kobietę, różnych w swoim powołaniu, ale równych w swej godności. Różnica płci, chciana przez Boga, stanowi podstawę małżeństwa i zbudowanej na nim rodziny, będącej podstawową komórką społeczeństwa. Proponowane alternatywne wizje człowieka nie liczą się z prawdą o ludzkiej naturze, a odwołują się jedynie do wymyślonych ideologicznych wyobrażeń. Nie tylko są całkowicie obce europejskiej cywilizacji, ale — gdyby miały stać się podstawą normy społecznej — byłyby zagrożeniem dla przyszłości naszego kontynentu.

3. Karta proponuje szereg działań o charakterze promującym środowiska homoseksualne bądź inicjatyw stygmatyzujących w wymiarach społecznych osoby wyznające inny światopogląd lub religię. Innymi słowy, chociaż zakłada przeciwdziałanie dyskryminacji, to jednak sprzyja dyskryminacji innych. Projekty te miałyby być finansowane ze środków publicznych, co rodzi wątpliwości co do poszanowania zasad sprawiedliwości społecznej.

4. Sprzeciw budzi propozycja wdrożenia Karty Różnorodności wraz z mechanizmami „zarządzania różnorodnością”, zgodnie z którymi przy podejmowaniu decyzji w sprawach pracowniczych, w tym dotyczących rekrutacji i awansów, mają być brane pod uwagę nacechowane ideologicznie pojęcia „orientacji psychoseksualnej” i „styl życia”. Podobne zastrzeżenia wiążą się z zapowiedzią preferencyjnego traktowania przez lokalne społeczności pracodawców zrzeszonych w „tęczowych sieciach pracowniczych” i próby wykluczenia z grona kontrahentów wszystkich przedsiębiorców podejrzewanych o brak tolerancji, co może oznaczać ludzi wyznających inny niż prezentowany przez wspomnianych samorządowców system wartości, w tym zapisany w Konstytucji RP. Przypominamy zatem, że w Konstytucji zapisana jest między innymi zasada bezstronności światopoglądowej władz publicznych (art. 25

Konstytucji RP), zakaz dyskryminowania w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym (art. 32 ust. 2), wolność sumienia, w tym także wolność do wyrażania sprzeciwu sumienia (art. 53) czy zasada dobra dziecka (art. 72).

5. Można się obawiać, że ewentualne wprowadzenie przytoczonych postulatów może spowodować istotną zmianę w funkcjonowaniu demokracji w naszym kraju, powodując nie tylko ograniczenie praw dzieci i rodziców, ale także prawa wszystkich obywateli — w tym nauczycieli i pracowników administracji samorządowej — do wolności słowa, w tym wolności do wyrażania sprzeciwu sumienia, wolności nauczania, a w przyszłości być może także wolności nauczania religii. Może prowadzić także do poważnego ograniczenia wolności gospodarczej, która podporządkowana byłaby ideologicznym postulatami.

6. Spośród powyższych postulatów przedstawionych w/w Karcie Biskupów Polskich najbardziej niepokoją propozycje wprowadzenia zajęć edukacji seksualnej uwzględniającej „kwesie tożsamości psychoseksualnej i identyfikacji płciowej”, zgodnej ze standardami i wytycznymi WHO (World Health Organization — Światowa Organizacja Zdrowia). Projekt ten może łatwo pozbawić rodziców wpływu na wychowanie ich dzieci i stać się programem je deprawującym.

7. W propagowanej Karcie nie chodzi tylko o stworzenie nowej przestrzeni dla ideologii gender, dla praw osób homoseksualnych, biseksualnych i transgenderycznych. Można się obawiać, że Karta wprowadzi do szkół program wychowania seksualnego w duchu ideologii gender, adresowany już do małych dzieci. Wychowanie to ostatecznie będzie prowadziło **do brutalnego zapoznawania dziecka z anatomią i fizjologią sfery seksualnej, z technikami osiągnięcia zadowolenia płciowego, a w dalszej kolejności**

technik współżycia cielesnego, poznania metod zapobiegania chorobom przenoszonym płciowo i „niechcianej” ciąży. Wychowanie to ma też na celu oswojenie dzieci z różnymi formami relacji płciowych, a więc nie tylko rodzicielskim związkiem mężczyzny i kobiety, ale także z zachowaniami samotniczo-ipsacyjnymi, biseksualnymi, homoseksualnymi, dezaprobaty płci w postaci różnych postaci transeksualizmu.

8. Kościół ze swej strony uznaje za słuszne i potrzebne seksualne wychowanie dzieci, które rozumie jako wstępne przygotowanie do życia w małżeństwie obejmujące również odkrycie prawdziwego sensu ludzkiej płciowości. W procesie tym odrzuca jednak każdą formę zadania gwałtu wrażliwej psychice dziecka, którego ciało jeszcze „milczy” i które jeszcze nie „odkryło” swojej płciowości. Wychowanie to musi więc być prowadzone stopniowo, na miarę odkrywania przez dziecko różnych przejawów swojego ciała. W procesie wychowania dziecko winno na pierwszym miejscu poznać piękno miłości, która nie skupia się na sobie, ale uczy dostrzegania innych osób i nabywania umiejętności dzielenia się z nimi radością, również za cenę własnych wyrzeczeń. **Koncentracja na sobie, egoistyczne sprawianie sobie przyjemności i zaspokajanie swoich potrzeb, nie jest w stanie ukształtować człowieka jako zintegrowanego wewnątrznie na poziomie sfery ducha i ciała, otwartego na potrzeby drugiej osoby oraz przygotować je do wspólnoty życia.**

9. Konsekwentnie Kościół wskazuje na nieodzowne środowisko i zasady wychowania. **Pierwszym środowiskiem odpowiedzialnego wychowania jest ognisko domowe ukształtowane przez ojca i matkę, a podstawową formą jest oddziaływanie przez wspólnotę życia, wzajemną miłość i intymność.** Ze względu na to, że każde dziecko ma swoją

własną wrażliwość i rozwija się swoim rytmem, wychowanie nie może mieć formy szablonowej, ale winno uwzględniać jego indywidualność, którą są w stanie zagwarantować jego rodzice.

10. Przekaz dziecku wiedzy o seksualności, nierespektujący powyższych przesłanek, zakłóca jego rozwój emocjonalny i wywołuje niepokój moralny. W procesie wychowawczym rodzice i wychowawcy winni też uszanować samodzielnie rozpoznawaną przez dziecko różnorodność płci: mężczyzny i kobiety.

11. Biskupi wraz z rodzinami i środowiskami wyrażającymi sprzeciw wobec wspomnianej Karty, je wspierają i przypominają, że zgodnie z Konstytucją RP „każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed (...) demoralizacją” (art. 72 ust. 1). Dlatego też apelują o wycofanie budzących wątpliwości etyczne i prawne rozwiązań zawartych w tak zwanej Kartce LGBT.

Biskupi zgromadzeni na 382. Zebraniu Plenarnym Konferencji
Episkopatu Polski

Warszawa, 13 marca 2019 r.

6. OŚWIADCZENIE KOMISJI WYCHOWANIA KATOLICKIEGO KEP W SPRAWIE ORGANIZOWANIA ZAJĘĆ Z RELIGII W PUBLICZNYCH PRZEDSZKOLACH I SZKOŁACH

W związku z informacjami, jakie docierają do Komisji z różnych miejsc w sprawie prób ograniczania przez organ prowadzący zajęć z nauczania religii w przedszkolach i szkołach publicznych, przypominamy:

1. Zgodnie z art. 109 ust. 2 Ustawy Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 996), „formami działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły są także zajęcia edukacyjne, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy o systemie oświaty”. Religia nie jest przedmiotem dodatkowym. Jest to przedmiot do wyboru, który staje się obowiązkowy po złożeniu stosownego oświadczenia przez rodziców lub pełnoletnich uczniów. Stanowi o tym rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36, poz. 155, z późn. zm.).

2. Życzenie rodziców lub pełnoletnich uczniów w formie pisemnej ma zawierać wolę udziału w zajęciach z religii. Domaganie się deklaracji innej treści lub dawanie rodzicom do wypełnienia przygotowanych wcześniej formularzy z zapisem: „religia (tak/nie)” jest niezgodne z obowiązującym prawem. Oświadczenie nie musi być ponawiane każdego roku. Deklaracja raz złożona obowiązuje do czasu jej ewentualnego wycofania.

3. Nauczanie religii odbywa się w ramach tygodniowego rozkładu zajęć szkolnych w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. **Nie ma podstaw do organizowania zajęć z religii wyłącznie na pierwszych bądź tylko ostatnich godzinach lekcyjnych.** Uczniom, którzy nie uczęszczają na lekcje religii, szkoła ma zapewnić opiekę na czas trwania tych zajęć.

W przedszkolach zajęcia z religii uwzględnia się w ramowym rozkładzie dnia. Zgodnie z wyjaśnieniami MEN, podstawa programowa jest realizowana przez cały czas pobytu dziecka w przedszkolu i nie można jej utożsamiać z czasem bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki.

Nauka religii w przedszkolu może się odbywać zarówno w czasie bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki, jak i poza nim.

4. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, rozważanych zawsze indywidualnie, na pisemną prośbę dyrektora szkoły, zgodę na **zmniejszenie wymiaru godzin z religii do jednej tygodniowo, może wyrazić jedynie biskup diecezjalny.**

5. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedszkole i szkoła mają obowiązek zorganizowania zajęć z religii dla grupy nie mniejszej niż 7 uczniów danej klasy lub oddziału. Łączenie klas dla grup większych niż 7 uczniów jest możliwe, jeśli dotyczy to również innych przedmiotów nauczanych w szkole.

6. Ilekroć w cytowanym rozporządzeniu jest mowa o organizowaniu zajęć z religii w publicznych przedszkolach – odnosi się to **do wszystkich grup przedszkolnych, a nie tylko do najstarszych.**

Jednocześnie przypominamy, że prawo wyraźnie rozgranicza odpowiedzialność za działalność szkoły pomiędzy władzą samorządową a władzami państwowymi. Jakiegokolwiek próby podważania przez organ prowadzący zapisów zawartych w ww. rozporządzeniu wykraczają poza jego kompetencje.

bp Marek Mendyk
Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski
Warszawa, 18 marca 2019

7. KOMISJA WYCHOWANIA KATOLICKIEGO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI WOBEC KATECHEZY DZIECI I MŁODZIEŻY Z AUTYZMEM

„Katecheza osób ze spektrum autyzmu wymaga stałego przygotowywania i modyfikowania indywidualnych programów katechetycznych. Istotne jest, aby katecheci – na miarę swych możliwości – dobrze poznali specyfikę spektrum autyzmu” (Konferencja Episkopatu Polski, Podstawa programowa katechezy Kościoła katolickiego w Polsce, Częstochowa 2018, s. 157-158). To szczególne zobowiązanie warto przypomnieć katechetom z okazji przypadającego 2. kwietnia Światowego Dnia Świadomości Autyzmu.

Uczniów ze spektrum autyzmu można dziś spotkać w większości szkół, a co za tym idzie – również na lekcjach religii. Ten odmienny, indywidualny sposób rozwoju jest współcześnie coraz częściej diagnozowany. Z tego względu każdy uczeń z autyzmem pozostaje dla katechety zadaniem, by poważnie potraktować jego trudności, odnaleźć mocne strony i na nich budować współpracę.

Pierwszym krokiem, który należy poczynić w kierunku udanej współpracy z uczniem ze spektrum autyzmu, jest poszerzanie wiedzy na temat zaburzeń rozwojowych, zarówno poprzez specjalistyczną lekturę, jak i warsztaty czy konferencje poświęcone temu zagadnieniu. Mając na uwadze specyfikę przedmiotu, jakim jest religia, wydaje się słuszne organizowanie szkoleń adresowanych specjalnie do katechetów. Istotną rolę w tej kwestii mają do spełnienia osoby odpowiedzialne za katechezę w poszczególnych diecezjach.

W celu odpowiedzi na specjalne potrzeby edukacyjne ucznia ze spektrum autyzmu nie wystarczy ogólna świadomość

dotycząca rozmaitych zaburzeń, ale konieczne jest zapoznanie się z zaleceniami do pracy z konkretnym uczniem, zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego czy w innych dokumentach przedłożonych zespołowi wychowawczemu. Potwierdzeniem znajomości tychże wskazań będzie osobiste włączenie się katechety w opracowywanie Indywidualnego Programu Edukacyjno-Terapeutycznego (IPET) i zredagowanie dostosowania wymagań edukacyjnych z religii. W trosce o dobro ucznia nie należy godzić się na proponowane czasem przez przedstawicieli zespołów wychowawczych zwolnienie katechety z prac nad wspomnianymi dokumentami i ograniczenie jego roli do złożenia podpisu na opracowaniu przygotowanym przez innych nauczycieli i specjalistów.

Mimo pewnych objawów charakterystycznych dla spektrum autyzmu warto pamiętać, że brak niektórych z nich nie przesądza o diagnozie. Ponadto zaburzeniu mogą towarzyszyć inne trudności, co sprawia, że każdy uczeń z autyzmem stanowi dla katechety indywidualne wyzwanie. Powinien on poznać tę jedyną i niepowtarzalną osobę oraz jej specjalne, czyli wyjątkowe potrzeby w obszarze komunikacji społecznej, interakcji, zachowań oraz aktywności.

W trosce o owocność podejmowanych działań, w razie jakichkolwiek pytań czy wątpliwości odnośnie do pracy z konkretnym uczniem, katecheta winien szukać pomocy u szkolnych specjalistów, wychowawców lub nauczycieli współorganizujących proces kształcenia. Nade wszystko skarbnicą wiedzy na temat ucznia są jego rodzice. Regularny kontakt z rodzicami, dokonujący się w atmosferze życzliwości i autentycznej troski o młodego człowieka, pozwoli katechece reagować adekwatnie do sytuacji i potrzeb, a także dokonywać bieżącej ewaluacji własnych działań. Jednocześnie w żadnym wypadku jakiegokolwiek trudności katechety czy brak umiejętności pracy z uczniem ze spektrum autyzmu, nie dają

podstaw do oczekiwań czy choćby sugestii co do wypisania dziecka z religii. Skoro rodzice wyrazili pragnienie udziału dziecka w tych zajęciach, to zadaniem katechety jest takie zaplanowanie działań dydaktycznych i zorganizowanie nauczania, poprzez które umożliwi się temu uczniowi poznanie i zrozumienie głoszonego orędzia chrześcijańskiego.

Jak przypomniał w 2013 roku przewodniczący Papieskiej Rady ds. Duszpasterstwa Służby Zdrowia i Chorych: „Trzeba być otwartym na dzieci autystyczne w różnych dziedzinach działań społecznych, edukacyjnych, katechetycznych, liturgicznych, odpowiednio do ich zdolności relacji” (Przesłanie na VI Światowy Dzień Wiedzy na Temat Autyzmu).

O ile katecheta w warunkach szkolnych wie, którzy uczniowie potrzebują specjalistycznego wsparcia i ma do dyspozycji różnorodne narzędzia czy sposoby ułatwiające mu pracę z uczniem z autyzmem, o tyle na gruncie parafii bywa pozbawiony tej wiedzy. Zdarza się więc, że katecheza parafialna przygotowująca do sakramentów jest czasem przykrych doświadczeń, zarówno dla samego katechizowanego, jak i dla jego najbliższych. Potrzebna jest większa wrażliwość i otwartość osób odpowiedzialnych za katechezę w parafii, aby ośmielić rodziców w zgłaszaniu indywidualnych potrzeb dziecka czy trudności w zrealizowaniu wymagań stawianych pozostałym katechizowanym.

Współpraca z rodzicami dziecka ukierunkowana na jak najlepsze przygotowanie do sakramentów jest dobrą okazją do duchowego wsparcia bliskich katechizowanego. Zrozumienie, gotowość pomocy i modlitewna opieka okazywane tym rodzinom są niezmiernie ważne i potrzebne w świecie, w którym wciąż brakuje należytej świadomości na temat autyzmu. Znane jest biblijne pouczenie: „Pozwólcie dzieciom przychodzić do Mnie, nie przeszkadzajcie im” (Mk 10,14). To

właśnie głosiciele i słudzy Słowa powinni nieustannie odczytywać je jako swoiste prawo dzieci z autyzmem i ich rodzin do szeroko rozumianej katechizacji, a jednocześnie obowiązek spoczywający na katechetach.

W imieniu Komisji Wychowania Katolickiego KEP
† Marek Mendyk

8. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE PROJEKTU USTAWY KONKRETYZUJĄCEJ KONCEPCJĘ ŚWIECKIEJ SZKOŁY

W związku ze złożeniem w Sejmie projektu ustawy konkretyzującej koncepcję świeckiej szkoły oświadczam, co następuje:

Lekcja religii w szkole publicznej jest wyrazem stosowania **zasady pomocniczości**, jednej z istotnych zasad, na których opiera się ład społeczny państwa demokratycznego. Nauczanie religii w publicznej szkole w Polsce jest **organizowane na wniosek rodziców lub pełnoletnich uczniów**. Lekcja religii, mająca charakter konfesyjny, jest jednocześnie przedmiotem szkolnym, opłacanym z subwencji oświatowej pochodzącej z podatków płaconych także przez osoby wierzące. O uczestniczeniu bądź nieuczestniczeniu w lekcji decydują rodzice lub pełnoletni uczniowie, podobnie, jak rodzice lub pełnoletni uczniowie decydują o miejscu i sposobie edukacji. Ograniczenie prawa rodziców do wychowania, przez obniżenie wieku decyzji uczniów, jest niespójne z resztą uregulowań prawnych i stanowi nieuprawnioną próbę ingerowania w ład wychowawczy w rodzinie.

Zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami, zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.04.1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach

i szkołach, lekcje religii/etyki odbywają się w ramach planu szkolnego, nauczyciele są członkami rady pedagogicznej, a oceny z tych przedmiotów są wliczane do średniej ocen i umieszczane na świadectwie. Takie rozwiązania gwarantują niedyskryminacyjne traktowanie przedmiotu, mającego istotne znaczenie wychowawcze, organizowanego przez szkołę w celu wsparcia rodziców w wychowaniu dzieci, zgodnie z ich światopoglądem. Proponowane zmiany prawne, gdyby je wprowadzono w życie, doprowadziłyby do zmarginalizowania religii i etyki.

Formułowanie tego rodzaju postulatów wprowadza niepotrzebny spór religijny, godzący zarówno w Kościół katolicki, jak i we te związki wyznaniowe, które organizują lekcje religii w systemie szkolnym. Ludzie wierzący, podobnie jak osoby bezwyznaniowe, mają prawo nie tylko do tolerancji, ale też do przestrzegania ich prawa do decyzji odnośnie do wyznawania wiary oraz wychowania dzieci zgodnie z własnym światopoglądem. Uczniowie z kolei mają prawo do oceniania ich wysiłku edukacyjnego, także w ramach lekcji religii i etyki. Wreszcie nauczyciele religii oraz etyki mają prawo, by nieodpowiedzialne akcje polityków nie czyniły z nich osób wykluczonych, bądź obywateli drugiej kategorii.

bp Marek Mendyk
Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski
Warszawa-Legnica, 12 stycznia 2019 r.

9. OŚWIADCZENIE W SPRAWIE UREGULOWAŃ ODNOŚCĄCYCH SIĘ DO NAUCZANIA RELIGII W SZKOLE PUBLICZNEJ

W związku z nieprawdziwymi informacjami prezentowanymi przez niektórych polityków, i nie tylko polityków, oraz powielanymi przez część mediów, odnoszącymi się do nauczania religii w szkole, wyjaśniam, co następuje:

Lekcja religii w polskiej szkole odbywa się na mocy przepisów Konstytucji, Konkordatu oraz Ustawy o systemie oświaty. Religia **jest przedmiotem szkolnym o charakterze konfesyjnym**, prowadzić go mogą w systemie oświaty publicznej wszystkie prawnie zarejestrowane w Polsce Kościoły i związki wyznaniowe, nie tylko Kościół katolicki obrządku łacińskiego. **Z możliwości tej korzysta ponad 20 podmiotów.**

Konfesyjność lekcji religii oznacza, że Kościoły i związki wyznaniowe **biorą odpowiedzialność za kwestie merytoryczne, kierowanie odpowiednich osób do nauczania religii, spełniających wymogi kwalifikacyjne** ustalone w porozumieniu z Ministrem Edukacji Narodowej. Wymogi te odpowiadają standardom, jakie obowiązują nauczycieli innych przedmiotów.

Nauczyciele religii, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14.04.1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach, są pracownikami szkoły, członkami rady pedagogicznej i **podlegają takim samym rygorom, co inni nauczyciele**. Zatrudnia ich dyrektor szkoły, na podstawie skierowania, o którym mowa powyżej.

§ 11 cytowanego Rozporządzenia precyzyjnie określa, że **nad lekcjami religii sprawują nadzór wizytatorzy wyznaczeni**

przez władze danego Kościoła lub związku wyznaniowego, lecz nie tylko oni. W ust. 2 zapisane jest mianowicie, że nadzór pedagogiczny nad nauczaniem religii i etyki, w zakresie metodyki nauczania i zgodności z programem prowadzą dyrektor szkoły (przedszkola) oraz pracownicy nadzoru pedagogicznego. Sprawa wizytowania i hospitowania lekcji religii jest zatem precyzyjnie wyjaśniona i nie powinna budzić wątpliwości.

Przekazywanie i powielanie nieprawdziwych informacji nie służy jakości debaty publicznej.

Ks. prof. dr hab. Piotr Tomasik
Koordynator Biura Programowania Katechezy
Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski

10. OŚWIADCZENIE KOMISJI WYCHOWANIA KATOLICKIEGO KEP WOBEC ZAPLANOWANEGO NA 26 PAŹDZIERNIKA 2018 R. „TĘCZOWEGO PIĄTKU” W POLSKICH SZKOŁACH

Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski oświadcza, co następuje:

Zgodnie z art. 86 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. „Prawo oświatowe” w szkole i placówce oświatowej mogą działać stowarzyszenia i organizacje, z wyjątkiem partii i organizacji politycznych. Jest to możliwe, jeżeli celem statutowym działających w szkole stowarzyszeń i organizacji jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej szkoły lub placówki. Podjęcie działalności w szkole lub placówce przez stowarzyszenie lub inną, pozapolityczną, organizację wymaga uzyskania zgody dyrektora, wyrażonej po

uprzednim uzgodnieniu warunków tej działalności oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii rady szkoły lub placówki i rady rodziców.

Należy pamiętać, że wszelkiego typu programy odnoszące się do wychowania bezwzględnie muszą być ustalane wspólnie z rodzicami i nauczycielami. **To rodzice mają prawo do decydowania o tym, jakie treści wychowawcze są przekazywane ich dzieciom w szkole** (art. 48 ust. 1 Konstytucji). Treści te muszą być również zgodne z programem wychowawczo-profilaktycznym, uchwalanym przez radę rodziców. Każdorazowa forma edukacyjna w tym zakresie **wymaga odrębnej zgody rodziców wyrażonej na piśmie**. Rodzice mają prawo decydować, kto wchodzi na teren szkoły, z jakim programem wychowawczym. Należy dodać, że tzw. edukatorzy (w przeważającej części) nie posiadają wykształcenia pedagogicznego. Szkoła musi przestrzegać prawa!

Po raz kolejny przypominamy, że sprawy kształcenia i wychowania powinny być jak najbardziej odległe od koniunktur politycznych i ideologicznych. Szkoła nie jest i nie może być miejscem na jakiegokolwiek propagowanie środowisk LGBTQ.

Bp Marek Mendyk
Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski
25 października 2018 r.

11. ORDO IURIS W OBRONIE PRAW RODZICÓW – PROJEKT NOWELIZACJI USTAWY PRAWO OŚWIATOWE

Prawo oświatowe w niewystarczający sposób chroni konstytucyjny przywilej rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Z tego względu Instytut Ordo Iuris przygotował projekt ustawy zmieniającej dotychczasowe przepisy.

Zgodnie z założeniami projektu rodzice mieliby większy wpływ na treści jakie chcą przekazywać ich dzieciom organizacje zewnętrzne działające w szkołach.

Według proponowanych przez Ordo Iuris zmian, gdyby organizacje pozarządowe chciały prowadzić w szkole działalność związaną z przekazywaniem treści dotyczących seksualności człowieka lub rozwoju psychoseksualnego dzieci i młodzieży, musiałyby, równocześnie z wystosowaniem zgłoszenia do dyrekcji szkoły, przygotować propozycję prospektu informacji wychowawczej dla rodziców. W takim prospekcie należałoby szczegółowo wyjaśnić cel zajęć i treści, jakie mają być w ich trakcie przekazywane. Obowiązek bezpłatnego przekazania prospektu rodzicom ciążyłby na dyrektorze szkoły. Uczestnictwo dziecka w zajęciach byłoby uzależnione od zgody wyrażonej przez rodziców.

W razie naruszenia praw rodziców określonych znowelizowanymi przepisami, mogliby oni wytoczyć powództwo cywilne. W takiej sytuacji sąd będzie mógł przyznać rodzicom dziecka odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Aktualnie obowiązujące przepisy są skonstruowane w sposób wadliwy, ponieważ zawierają istotną lukę – zgoda rodziców

jest wymagana, by dziecko mogło uczestniczyć w zajęciach „wychowania do życia w rodzinie”, które mają ustaloną przez Ministerstwo Edukacji Narodowej podstawę programową. Oznacza to, że rodzice mogą zrezygnować z uczestnictwa dziecka w tych zajęciach. Podobne rozwiązanie nie dotyczy już tzw. „edukacji seksualnej”, czyli zajęć prowadzonych w szkołach przez organizacje pozarządowe lub wdrażanych przez szkoły jako rozszerzenie podstawy programowej (np. w ramach lekcji WOS, historii, plastyki). Indywidualna zgoda rodziców w ogóle nie jest wymagana. Może to naruszać konstytucyjne prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniemmi gwarantowane w art. 48 i 53 Konstytucji RP.

Obecnie, jeżeli różnego rodzaju fundacje czy stowarzyszenia chcą prowadzić zajęcia w szkole, dyrektor ma obowiązek uzyskać pozytywną opinię rady rodziców. W praktyce jednak obowiązek ten często nie jest przestrzegany. Badania podjęte przez Ordo Iuris w ramach akcji „Chrońmy dzieci” wykazały, że w ponad połowie przebadanych przypadków dyrekcja zignorował ten obowiązek i pozwalała na wkroczenie organizacji pozarządowych do szkół bez należytej konsultacji z rodzicami.

„Proponowana przez Ordo Iuris ustawa ma przede wszystkim wzmacniać ochronę praw rodziców, którzy w świetle Konstytucji powinni mieć pierwszeństwo w wychowaniu własnego dziecka. Jednocześnie zapewnia logiczną spójność przepisów, której brakowało aktualnym rozwiązaniom i nie wiąże się z obciążeniem budżetu państwa” – komentuje mec. Bartosz Zalewski z Instytutu Ordo Iuris.

INFORMACJE MEN

1. KALENDARZ ROKU SZKOLNEGO 2019/20

Rozpoczęcie zajęć dydaktyczno-wychowawczych:
2 września 2019 r.

Zimowa przerwa świąteczna: 23 - 31 grudnia 2019 r.

Ferie zimowe: 27.01.- 09.02.2020 (województwa: kujawsko-pomorskie, **lubuskie**, małopolskie, świętokrzyskie, wielkopolskie)

Wiosenna przerwa świąteczna: 09 -14 kwietnia 2020 r.

Ferie letnie: 27 czerwca - 31 sierpnia 2020 r.

2. KATECHETA WYCHOWAWCĄ KLASY

Warszawa, 12 stycznia 2019 r.

DKO-WOK.4072.1.2019.MK

Pani

Aneta Rayzacher-Majewska

e-mail: arayzacher@op.pl

Szanowna Pani!

Odpowiadając na pismo przesłane 4 stycznia br. pocztą elektroniczną do MEN w sprawie możliwości pełnienia przez nauczyciela religii funkcji wychowawcy klasy uprzejmie informuję, że przepis § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. z 1992 r. Nr. 36, poz. 155, z późn. zm.) stanowi wprost, że nauczyciel religii

wchodzi w skład rady pedagogicznej, nie przyjmuje jednak obowiązków wychowawcy klasy. Oznacza to, że nauczyciel religii, który jest zatrudniony w szkole publicznej na podstawie imiennego skierowania do nauczania religii wydanego przez właściwe władze zwierzchnie kościoła lub innego związku wyznaniowego (§ 5 ust. 1 ww. rozporządzenia), nie może pełnić funkcji wychowawcy klasy, czyli objęcie wychowawstwa klasy nie powinno być mu proponowane, a on sam nie może takiej propozycji przyjąć.

Przedstawiona wyżej zasada została przyjęta w porozumieniu z władzami zwierzchnimi kościołów i innych związków wyznaniowych. Wynika ona m.in. ze szczególnego charakteru pracy nauczyciela religii oraz jego podwójnej podległości służbowej: jako pracownik szkoły podlega on dyrektorowi szkoły, natomiast jako nauczyciel religii podlega władzom zwierzchnim kościoła lub związku wyznaniowego, od których otrzymał skierowanie uprawniające do nauczania w szkole publicznej religii określonego wyznania.

Imienne skierowanie do pracy w danej szkole, wydane przez właściwe władze zwierzchnie kościoła lub innego związku wyznaniowego jest warunkiem niezbędnym do zawarcia umowy o pracę, czyli zatrudnienia nauczyciela religii. Skierowanie to może zostać cofnięte przez wydającego, co jest równoznaczne z utratą przez nauczyciela religii uprawnień do nauczania religii w danej szkole (przepis § 5 ust. 2 rozporządzenia) oraz z rozwiązaniem w tej szkole stosunku pracy z końcem tego miesiąca, w którym nastąpiło cofnięcie skierowania.

Zawarte w przepisach dotyczących nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy z nauczycielem religii zastrzeżenie możliwości cofnięcia skierowania przez władze zwierzchnie kościołów i związków wyznaniowych

w trakcie roku szkolnego (równoznacznego z ustaniem stosunku pracy w danej szkole) w istotny sposób ogranicza możliwość przyjęcia przez niego funkcji wychowawcy klasy.

Nieco inaczej przedstawia się sytuacja nauczyciela przedmiotu zaliczanego do obowiązkowych zajęć edukacyjnych zatrudnionego w oparciu o przepis art. 10 ustawy Karta Nauczyciela, który ponadto uczy religii (na podstawie imiennego skierowania wydanego przez kościelne władze zwierzchnie). W takim przypadku cofnięcie skierowania do nauczania religii w danej szkole nie powodowałoby ustania stosunku pracy i nie miałyby wpływu na pozostały zakres jego obowiązków, w tym na ewentualne pełnienie przez niego funkcji wychowawcy klasy.

Decyzję w sprawie powierzenia nauczycielom obowiązków wychowawców klas podejmuje dyrektor szkoły.

Jednocześnie informuję, że Minister Edukacji Narodowej w kwietniu ub. r. podjął decyzję o rezygnacji z dalszych prac legislacyjnych nad projektem rozporządzenia, które w lutym 2018 r. było przedstawione do konsultacji społecznych.

Z poważaniem

Katarzyna Koszewska
Dyrektor
Departament Kształcenia Ogólnego

INFORMACJE WNK

1. OCENA MERYTORYCZNA NAUCZYCIELA RELIGII

Katecheci ubiegający się o ocenę pracy mogą w WNK otrzymać wymaganą procedurami oświatowymi ocenę merytoryczną. W tym celu organ upoważniony do dokonania oceny (np. dyrektor) powinien – odpowiednio wcześniej – przedłożyć do sekretariatu WNK stosowane podanie. Po jego wpłynięciu WNK zleca wizytatorowi rejonowemu nauczania religii hospitację lekcji. Po hospitacji wizytator dostarcza do WNK arkusz hospitacyjny, na podstawie którego wystawiona zostanie przez WNK ocena. Wydanie jej odpowiednim organom uzależnione jest od formacji duchowej i metodycznej katechety (m.in. rekolekcje, Rejonowe Dni Katechetyczne – katecheci świeccy, szkolenia) oraz od aktualnej elektronicznej ankiety katechetycznej. W razie braków w tym zakresie należy skontaktować się z WNK. W przeciwnym razie ocena zostanie wstrzymana.

Przepis prawny:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 29 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli, zakresu informacji zawartych w karcie oceny pracy, składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego oraz trybu postępowania odwoławczego.

§ 11. Przepisy § 2–10 stosuje się odpowiednio do ustalania oceny pracy nauczycieli religii, z tym że organ upoważniony do dokonania oceny uwzględnia ocenę merytoryczną nauczyciela religii, ustaloną przez właściwą władzę kościelną.

2. WSKAZANIA WNK DOTYCZĄCE PRZYGOTOWANIA DO BIERZMOWANIA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Zgodnie z przepisami diecezjalnymi dotyczącymi przygotowania do bierzmowania młodzieży i dorosłych pragnę zwrócić uwagę Czcigodnych Księży na następujące kwestie organizacyjne:

Nie wolno do bierzmowania dla młodzieży dopuszczać osoby dorosłe po 21 roku życia. Bierzmowanie dla tej grupy odbywa się tylko trzy razy w roku w wyznaczonych w diecezji kościołach. **W wyjątkowych sytuacjach osoba dorosła może przyjąć sakrament bierzmowania w innym czasie tylko za zgodą WNK.** W tym celu kandydat powinien do WNK wystosować odpowiednie podanie podając powód.

Ilość młodzieży do bierzmowania nie może przekraczać 150 osób. Za organizację i wyznaczenie parafii bierzmowania w dekanacie odpowiada Dekanalny Referent Katechetyczny (Ks. Wicedziekan).

Lista kandydatów do bierzmowania musi zawierać wszystkie wymagane dane, w tym klasę i rocznik urodzenia.

Lista kandydatów musi być doślana do WNK poprzez odpowiedni elektroniczny formularz na dwa tygodnie przed bierzmowaniem.

Ks. W. Lechów – Dyrektor WNK

3. NOWELIZACJA INSTRUKCJI O UDZIELANIU SAKRAMENTU BIERZMOWANIA DLA MŁODZIEŻY

INSTRUKCJA DOTYCZĄCA PRZYGOTOWANIA MŁODZIEŻY DO SAKRAMENTU BIERZMOWANIA W DIECEZJI ZIELONOGÓRSKO-GORZOWSKIEJ - NOWELIZACJA

Wstęp

1. Znowelizowany sposób przygotowania młodzieży do przyjęcia sakramentu bierzmowania w Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej uwzględnia dokument Komisji Wychowanie Katolickiego KEP *Wskazania Konferencji Episkopatu Polski dotyczące przygotowania do przyjęcia sakramentu bierzmowania* (zatwierdzony podczas 375. Zebrania Plenarnego KEP, Warszawa 13-14.03.2017 r.) oraz nową sytuację duszpasterską związaną z reformą systemu oświaty. Likwidacja gimnazjów i powstanie ośmioklasowej szkoły podstawowej skutkuje podejmowaniem przez młodzież po ósmej klasie szkoły podstawowej nauki w szkołach ponadpodstawowych, bardzo często poza miejscem zamieszkania i swoją rodzinną parafią. Dlatego zasadnym jest odnowienie programu formacyjnego do bierzmowania *Życie Boże* oraz przesunięcie przygotowania i udzielania sakramentu bierzmowania do szkoły podstawowej.

Wprowadzenie teologiczne

2. Sakrament bierzmowania jest jednym z sakramentów wtajemniczenia chrześcijańskiego. Z tego powodu przygotowanie do bierzmowania powinno uwzględniać jedność z sakramentami

chrztu i Eucharystii (*Obrzędy bierzmowania według Pontyfikatu Rzymskiego 1*, dalej skrót OB; *Katechizm Kościoła Katolickiego 1285*, dalej skrót KKK). Sakrament bierzmowania jest bowiem koniecznym dopełnieniem sakramentu chrztu (*Konstytucja dogmatyczna o Kościele „Lumen gentium” 11*; OB 2; KKK 1285). Każdy ochrzczony może i powinien przyjąć ten sakrament, gdyż bez niego wtajemniczenie chrześcijańskie pozostaje niedopełnione (por. KKK 1306).

3. Sakrament bierzmowania udziela przyjmującemu daru samego Ducha Świętego, głębiej zakorzenia go w Bożym synostwie, ściślej jednoczy z Chrystusem, udoskonala jego więź z Kościołem, udziela mu specjalnej mocy Ducha Świętego do szerzenia wiary, jej obrony słowem i czynem, a także do mężnego wyznawania imienia Chrystusa oraz do tego, by nigdy nie wstydził się Krzyża (por. KKK 1285; 1303). Bierzmowanie wyciska w duszy niezniszczalny znak, „znamię”, pieczęć Ducha Świętego, która jest symbolem całkowitej przynależności do Chrystusa i trwałego oddania się na Jego służbę (por. KKK 1304).

III. Założenia pastoralne

4. Przygotowanie do sakramentu bierzmowania ma na celu doprowadzenie kandydata do „głębszego zjednoczenia z Chrystusem, do większej zażyłości z Duchem Świętym, Jego działaniami, darami, natchnieniami, aby [...] lepiej podjąć apostolską odpowiedzialność” (KKK 1309). Jego celem jest także wychowanie do „przynależności do Kościoła Jezusa Chrystusa, zarówno do Kościoła powszechnego, jak i wspólnoty parafialnej” (KKK 1309).

5. Przygotowanie do bierzmowania składa się z trzech etapów: przygotowania dalszego, bliższego i bezpośredniego.

a) Przygotowanie dalsze dokonuje się od wczesnego dzieciństwa w rodzinie, następnie poprzez udział w lekcjach religii (katechezie) w szkole a także w katechezie parafialnej przygotowującej do sakramentów pokuty i pojednania oraz Eucharystii.

b) Ważnym etapem przygotowania bliższego jest udział w nauczaniu religii (katechezie szkolnej) oraz w katechezie parafialnej. Kandydat do bierzmowania powinien zatem regularnie uczęszczać na lekcje religii w szkole lub w innym środowisku, w którym pobiera naukę, a także uczestniczyć w życiu Kościoła m.in. przez udział w niedzielnej i świątecznej Mszy św. w nabożeństwach oraz przystępowanie do sakramentu pokuty i pojednania.

c) Przygotowanie bezpośrednie dokonuje się w dalszym ciągu poprzez udział w katechezie szkolnej i parafialnej oraz w praktykach religijnych. Ten ostatni etap przygotowania powinien mieć jednak przede wszystkim charakter duchowy i polegać na udziale kandydata w systematycznych spotkaniach formacyjnych w parafii, celebracjach liturgicznych, a także rekolekcjach lub dniach skupienia. Duszpasterz odpowiedzialny za przygotowanie powinien mieć przekonanie, że każdy kandydat spełnia te warunki. W sytuacjach wątpliwych należy uzyskać stosowną opinię od nauczyciela religii.

6. Kandydat powinien przystąpić do sakramentu bierzmowania w stanie łaski uświęcającej, czyli przyjąć sakrament pokuty i pojednania (por. KKK 1310).

7. Przygotowanie bezpośrednie kandydatów do bierzmowania odbywa się w klasie VII i VIII szkoły podstawowej.

IV. Wskazania organizacyjne

8. Ze względów duszpasterskich do bierzmowania powinna przystępować młodzież, która odznacza się dojrzałością intelektualną, emocjonalną i religijną adekwatnie do swojego wieku oraz możliwości. W przygotowaniu do tego sakramentu trzeba koniecznie uwzględnić możliwości osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych (np. z niepełnosprawnością intelektualną).

9. Uprzywilejowanym miejscem przygotowania bliższego i bezpośredniego do sakramentu bierzmowania jest parafia zamieszkania, a nie parafia, na terenie której znajduje się szkoła. Na tym etapie rozwoju religijnego chodzi bowiem o włączenie kandydata w życie jego parafii (*Podstawa Programowa Katechezy*, s. 68). Z tego względu należy dołożyć wszelkich starań, by cała wspólnota parafialna uczestniczyła w przygotowaniu kandydata, głównie poprzez modlitewne towarzyszenie młodzieży i świadectwo wiary.

10. Miejscem spotkań formacyjnych o charakterze inicjacyjnym i mistagogicznym powinny być pomieszczenia parafialne (por. *Program Nauczania Religii*, s. 137), a jeśli zachodzi taka potrzeba, spotkania mogą odbywać się również w domach (rodzinach). Celebracje liturgiczne powinny się jednak zawsze odbywać w kościele lub kaplicy.

11. Kandydaci do bierzmowania powinni odbywać spotkania w małych grupach formacyjnych. Maksymalna liczba uczestników nie powinna przekraczać 12 osób.

12. Spotkania w grupach mogą prowadzić kapłani, osoby konsekrowane, katecheci świeccy lub animatorzy z ruchów i stowarzyszeń. Należy zadbać o ich odpowiednie przygotowanie.

13. Dla wyraźniejszego zaznaczenia ścisłego związku bierzmowania z sakramentem chrztu świętego należy zachęcać kandydatów, aby zachowali imię chrzcielne. Zmiana byłaby uzasadniona, gdyby imię chrzcielne nie było związane z patronem chrześcijańskim lub przemawiały za tym określone racje duszpasterskie. W takim przypadku kandydat może wybrać imię świętego, który będzie dla niego wzorem życia chrześcijańskiego. Kryterium wyboru imienia nie powinno być związane z jego atrakcyjnością, ale pięknem życia tego, kogo wybiera się za patrona. Przystępujący do sakramentu bierzmowania pozostawiając imię chrzcielne lub przyjmując nowe, powinni zapoznać się z życiorysem swojego patrona, uświadamiając sobie przymioty, które chcieliby naśladować w życiu.

14. W celu wyraźnego zaznaczenia jedności sakramentów chrztu i bierzmowania świadkami bierzmowania powinni być rodzice chrzestni, o ile w dalszym ciągu są wierzącymi i praktykującymi katolikami (KKK 1309). Tam gdzie nie jest to możliwe świadkiem może być osoba, która już przyjęła wszystkie sakramenty inicjacji chrześcijańskiej, ukończyła 16. rok życia oraz jest wierzącym i praktykującym katolikiem.

15. Można zachować zwyczaj, że świadkiem bierzmowania jest osoba tej samej płci co kandydat. Jeśli świadek bierzmowania nie jest znany proboszczowi powinien przedstawić stosowne zaświadczenie z parafii swojego zamieszkania, stwierdzające brak przeszkód do pełnienia tej funkcji. Świadkami nie mogą być naturalni rodzice bierzmowanego (por. Kan. 874; 893 Kodeksu Prawa Kanonicznego).

16. Zadanie świadka bierzmowania nie ogranicza się do uczestnictwa i wypełnienia roli w liturgii bierzmowania, ale ma

on przygotować kandydata do przyjęcia bierzmowania, a po przyjęciu tego sakramentu pomóc bierzmowanemu w wiernym wypełnianiu przyrzeczeń chrzcielnych, zgodnie z natchnieniami Ducha Świętego (por. OB 5). Dlatego kandydaci powinni wybierać świadka na samym początku przygotowania do bierzmowania. Konieczne jest też podjęcie formacji świadków, która odpowiadałaby ich możliwościom oraz lokalnym uwarunkowaniom.

17. Fakt przyjęcia sakramentu bierzmowania należy odnotować w księdze ochrzczonych. Jeśli kandydat nie jest bierzmowany we własnej parafii, informację o przyjętym bierzmowaniu należy przesłać do parafii, w której przyjął chrzest. Dodatkowo należy sporządzić specjalną księgę z danymi bierzmowanych w parafii, w której został udzielony ten sakrament.

18. Zachęca się, aby, w miarę możliwości, w każdej parafii dekanatu odbywało się cyklicznie bierzmowanie. Z racji na małe roczniki młodzieży należy gromadzić większą ilość kandydatów do bierzmowania z kilku parafii (maksymalnie do 150 osób).

Strategia diecezjalnego programu *Życie Boże*

19. Przygotowanie do sakramentu bierzmowania obejmuje realizację diecezjalnego programu do bierzmowania *Życie Boże*. Składa się on z pięciu etapów, podzielonych na spotkania parafialne i domowe, celebracje oraz konferencje dla rodziców:

- a) Decyzja w sprawie wiary;
- b) Doświadczenie spotkania z Jezusem;
- c) Nowe życie w Duchu Świętym;
- d) Apostolstwo aż po krańce świata;
- e) Powołanie do wspólnoty życia i wiary.

20. Pierwszy etap „Decyzja w sprawie wiary” ma za cel zmotywować uczestników do odważnego i pełnego zaangażowania wejścia na drogę formacji. Obejmuje promocję katechezy sakramentalnej w parafii, zapisy kandydatów w obecności rodziców w kancelarii parafialnej, dwa spotkania formacyjne w grupie parafialnej: „Dlaczego warto wierzyć?”, „Dlaczego warto przyjąć sakrament bierzmowania?”, celebrację liturgiczną „Wspomnienie chrztu”, spotkanie organizacyjne dla animatorów grup domowych oraz konferencję dla rodziców „Nasze dziecko przygotowuje się do bierzmowania”. Parafialna promocja katechezy przygotowującej do sakramentu bierzmowania dokonuje się podczas niedzielnego przepowiadania, ogłoszeń parafialnych i na stronie internetowej parafii, czy też osobnych spotkań i konferencji.

21. Drugi etap „Doświadczenie spotkania z Jezusem” wskazuje na Jezusa Chrystusa, który zna pragnienia i niepokoje młodych i udziela odpowiedzi na ich życiowe pytania. Dobra nowina o zbawieniu oferowana młodemu człowiekowi przynagla go do zmiany sposobu myślenia i życia (nawrócenie) oraz do zostania uczniem Chrystusa. Obejmuje cztery spotkania w grupach parafialnych i cztery spotkania w grupach domowych oraz celebrację liturgiczną „Nabożeństwo pokutne”, a także konferencję dla rodziców „Troska o życie Boże w sobie”.

22. Na trzecim etapie „Nowe życie w Duchu Świętym” kandydaci zapoznają się z propozycjami doświadczenia wiary we wspólnocie Kościoła. Dowiadują się, że szczególną rolę w rozwijaniu wiary pełni modlitwa i sakramenty. Ten etap obejmuje cztery spotkania w grupach parafialnych i cztery spotkania w grupach domowych oraz celebrację liturgiczną „Obrzęd przyjęcia znaku krzyża”.

23. Katechezy czwartego etapu „Apostolstwo aż po krańce świata” zachęcają młodzież do czynnego zaangażowania się w dzieło ewangelizacji Kościoła. Młodzi rozpoznają swoje powołanie i misję jaką mają do spełnienia w Kościele i świecie. Etap obejmuje cztery spotkania w grupach parafialnych i cztery spotkania w grupach domowych, konferencję dla rodziców „Trudne zadanie wychowanie dziecka” oraz celebrację „Nabożeństwo różańcowe”.

24. Etap piąty „Powołanie do wspólnoty życia i wiary” stanowi przygotowanie bliższe do sakramentu małżeństwa. W związku z tym dodano do programu do bierzmowania jednostki tematyczne poruszające następujące zagadnienia: po co małżeństwo?, czystość przedmałżeńska, budowanie relacji małżeńskich, kobiecość i męskość, miłość jako Boży dar. Ten etap obejmuje: cztery spotkania w grupach parafialnych i cztery spotkania w grupach domowych, dwie celebracje liturgiczne „Modlitwa o większą miłość” i „Celebracja przed przyjęciem sakramentu bierzmowania” oraz konferencję dla rodziców „(Wy)bierzmowani - czy już koniec?”.

Wskazania metodyczne

25. Spotkania podczas katechezy parafialnej powinny z zasady mieć inny charakter niż zajęcia prowadzone w szkole. Nie mogą koncentrować się wyłącznie na przekazie wiedzy. W katechezie parafialnej dominujące powinny być formy i metody biblijne oraz liturgiczne, takie jak: lectio divina, krąg biblijny, opowiadanie biblijne, medytacja, bibliodrama, celebracje liturgiczne, kontemplacje modlitewne, adoracje eucharystyczne itp. Podczas spotkań w małych grupach należy wykorzystać metody aktywizujące, które pobudzają aktywność i zaangażowanie uczestników (dyskusyjne, dramatyczne, plastyczne itp.), a jednocześnie umożliwiają prowadzenie do identyfikacji z przyjmowanymi rozwiązaniami i postawami.

26. Głoszenie prawd wiary powinno być połączone z osobistym świadectwem głoszącego, a także z ukazywaniem przykładów współczesnych świadków. Ważnym, choć trudnym terminom teologicznym, wyrażającym prawdy wiary, należy poświęcić więcej uwagi, aby stały się bardziej zrozumiałe dla młodzieży.

27. Kandydaci powinni być, w miarę możliwości, włączani w aktywne przygotowanie i udział w liturgii poprzez pełnienie funkcji lektora, ministranta, psalmisty, członka zespołu muzycznego itp.

28. Kandydaci do bierzmowania powinni włączać się aktywnie w życie parafii (działalność charytatywna, wolontariat, troska o czystość i wystrój kościoła, pomoc w organizacji wydarzeń o charakterze religijno-kulturalnym itp.). Ma to służyć większej integracji ze wspólnotą wierzących w dalszym życiu chrześcijańskim po przyjęciu sakramentu bierzmowania.

29. Pożytecznym zwyczajem jest przekazywanie młodzieży pamiątki związanej z przyjęciem sakramentu bierzmowania.

30. Obowiązkowo kandydaci podczas formacji powinni posiadać diecezjalne pomoce: *Dzienniczek kandydata do bierzmowania* oraz *Mały katechizm do bierzmowania*.

31. Zaleca się zorganizowanie w czasie formacji do bierzmowania wyjazdowych, zamkniętych rekolekcji dla kandydatów do bierzmowania. W tym celu można skorzystać z diecezjalnych ośrodków rekolekcyjnych m.in. w Rokitnie, Żarach-Kunicach, Grodowcu, Gościkowie-Paradyżu, Kęszycy Leśnej. Cenny jest także udział kandydatów w diecezjalnych i ogólnopolskich inicjatywach ewangelizacyjnych dla młodzieży (np. spotkanie młodych w Lednicy).

32. Po przyjęciu bierzmowania warto zorganizować pielgrzymkę do diecezjalnego lub innego sanktuarium jako wyraz wdzięczności za otrzymany sakrament.

33. Za zgodą proboszcza, kandydatom do bierzmowania czynnie zaangażowanym we wspólnotach kościelnych, w których prowadzona jest systematyczna formacja (np. Ruch Światło-Życie, Droga Neokatechumenalna, Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży, Odnowa w Duchu Świętym) można skrócić okres formacji do etapu czwartego i piątego.

34. Po ukończeniu programu formacyjnego, proboszcz w obecności opiekuna grupy parafialnej i animatora grupy domowej, powinien przeprowadzić rozmowę kwalifikacyjną z kandydatami do bierzmowania. Jej celem jest rozpoznanie odpowiedniej dojrzałości religijnej kandydatów. Wiedza religijna nie powinna być jedynym kryterium dopuszczenia do bierzmowania. Pomocą w przeprowadzeniu spotkania jest *Mały katechizm do bierzmowania*. Po akceptacji kandydatury odpowiednią adnotację należy wpisać do *Dzienniczka kandydata do bierzmowania*.

35. „Po zakończeniu formacji księża opiekunowie sporządzają listę kandydatów do bierzmowania i przesyłają ją przez elektroniczny formularz dostępny na stronie www.wnk.diecezjazg.pl najpóźniej na dwa tygodnie przed bierzmowaniem. Lista powinna zawierać następujące dane:

- a) Imię i nazwisko kandydata
 - b) Data urodzenia
 - c) Klasa i szkoła
 - d) Imię i nazwisko animatora/ów grup domowych.
- Jeżeli nie było prowadzonych grup domowych należy**

podać powód (np. ze względu na małą liczbę kandydatów)”.

36. Zwraca się uwagę na wartość spotkań formacyjnych dla rodziców, dla których zostały przygotowane osobne konferencje. Propozycją dla rodziców jest także codzienna modlitwa do Ducha Świętego w intencji dziecka przez cały okres trwania katechezy sakramentalnej.

37. Młodzież po przyjęciu sakramentu bierzmowania należy zachęcić do kontynuowania formacji chrześcijańskiej m.in. poprzez zaangażowanie ich w grupy, ruchy i stowarzyszenia religijne w parafii, prowadzenie grup domowych do bierzmowania oraz w odbycie katechez przedchrzcielnych i kursu przedmałżeńskiego.

38. Powyższa nowelizacja wchodzi w życie z dniem 1 maja 2019 r.

ks. Piotr Kubiak
Kancelarz Kurii

+Tadeusz Lityński
Biskup Zielonogórsko-Gorzowski

Znak: J2-2/17

Pogrubieniem zaznaczono tekst nowelizacji – pkt 35.

4. URLOP DLA PORATOWANIA ZDROWIA - PRZYPOMNIENIE

Urlop dla poratowania zdrowia można ubiegać się w związku z każdym schorzeniem, na którego powstanie mogło mieć wpływ środowisko pracy. Oceny zasadności skorzystania z tego urlopu dokonuje lekarz, a nie dyrektor placówki, w związku z tym nauczyciel nie musi we wniosku o urlop wskazywać jakie schorzenie ma być podstawą skorzystania z urlopu.

Na urlop zdrowotny z każdym schorzeniem, które wynika ze środowiska pracy

Od 1 stycznia 2018 r. urlop dla poratowania zdrowia udzielany jest nauczycielowi w celu leczenia:

choroby zagrażającej wystąpieniem choroby zawodowej lub

choroby, w której powstaniu czynniki środowiska pracy lub sposób wykonywania pracy mogą odgrywać istotną rolę.

Jak wynika z informacji Ministerstwa Edukacji Narodowej, „relacje zachodzące między stanem zdrowia a warunkami pracy nie dotyczą tylko chorób zawodowych, lecz także chorób o przyczynach wieloczynnikowych, wśród których są również czynniki środowiska pracy i pod ich wpływem choroby podlegają niekorzystnym modyfikacjom”.

Do chorób związanych z pracą można zaliczyć wybrane choroby układu ruchu, układu krążenia, układu oddechowego, układu pokarmowego, choroby psychiczne, choroby skóry, cukrzycę i niektóre choroby nowotworowe (Opinia Konsultanta Krajowego w dziedzinie medycyny pracy)

Prawa i obowiązki nauczyciela

Nauczyciel:

Składa do dyrektora szkoły wnioski o wydanie skierowania na badania lekarskie w celu wydania orzeczenia lekarskiego o potrzebie udzielenia urlopu dla poratowania zdrowia;

Ma prawo odwołania od orzeczenia lekarskiego; odwołanie wraz z uzasadnieniem wnoszone jest na piśmie za pośrednictwem lekarza, który wydał orzeczenie.

Nauczyciel nie uzasadnia wniosku – nie jest zobowiązany do informowania we wniosku, z jakiego powodu ubiega się o urlop dla poratowania zdrowia.

Prawa i obowiązki dyrektora placówki

Dyrektor:

Udziela nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia na podstawie orzeczenia lekarskiego,

Na wniosek nauczyciela, ma obowiązek wydania skierowania na badania lekarskie, po sprawdzeniu czy nauczyciel spełnia warunki formalne do uzyskania prawa do urlopu, tj. czy:

1. posiada wymagany staż pracy – co najmniej 7 lat,
2. zatrudniony jest w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony,

3. **przepracował nieprzerwanie co najmniej 7 lat w szkole w wymiarze nie niższym niż ½ obowiązkowego wymiaru zajęć**, a w przypadku przerwania zatrudnienia, podjął zatrudnienie nie później niż w ciągu trzech miesięcy,

ma prawo odwołania od orzeczenia lekarskiego; odwołanie wraz z uzasadnieniem wnoszone jest na piśmie za pośrednictwem lekarza, który wydał orzeczenie

odwołuje nauczyciela z urlopu dla poratowania zdrowia w przypadku stwierdzenia, że w trakcie korzystania z urlopu dla poratowania zdrowia nauczyciel kontynuuje bądź nawiązał stosunek pracy lub kontynuuje bądź podjął inną działalność zarobkową,

udziela urlopu dla poratowania zdrowia na leczenie uzdrowiskowe lub rehabilitację uzdrowiskową, na podstawie potwierdzonego skierowania,

wydaje skierowanie na badania kontrolne przed powrotem nauczyciela do pracy, w przypadku urlopu dla poratowania zdrowia dłuższego niż 30 dni.

Prawa i obowiązki lekarza

Lekarz medycyny pracy:

Orzeka o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia,

Przekazuje odwołanie od orzeczenia, złożone przez uprawnione osoby, podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia odwołania.

ELEKTRONICZNA ANKIETA KATECHETYCZNA

Ankieta katechetyczna katechety powinna być aktualizowana do końca września każdego nowego roku szkolnego oraz natychmiast w przypadku zmiany danych. **Najpóźniej do 15.10. ankietę należy dostarczyć do proboszcza miejsca pracy w szkole** (w wersji elektronicznej lub papierowej; sposób dostarczania ankiet wspólnie ustalają katecheci z proboszczem).

Ankieta katechetyczna proboszcza powinna być wypełniona **do końca października**, w przypadku zmiany danych oraz przed wizytacją kanoniczną.

Wszystkie dane podane w ankiecie są dostępne tylko dla pracowników Wydziału Nauki Katolickiej w Zielonej Górze.

Proszę wszystkich katechetów i proboszczów o sumienne wypełnienie ankiety. W razie pytań lub sugestii dotyczących funkcjonowania ankiety proszę o kontakt na adres: wnk@diecezjagz.pl.

5. NOWOŚĆ: ELEKTRONICZNY FORMULARZ SKIEROWANIA I WYCOFANIA DO NAUCZANIA RELIGII

WNK wprowadził możliwość wystawiania przez proboszcza formularza skierowania lub wycofania skierowania do nauczania religii dla katechety w formie elektronicznej. Tym sposobem usprawni się system wystawiania misji kanonicznych dla katechetów. Formularz wraz z instrukcją znajduje się na stornie WNK w zakładce BAZY/FORMULARZE.

Proboszczowie będą mogli korzystać również z obecnej formy wystawiania misji kanonicznych w wersji papierowej.

Przypomina się również, że począwszy od wiosennych wizytacji kanonicznych w 2018 r. papierowy Katechetyczny Formularz Wizytacyjny zastąpiony został Elektroniczną Ankieta Katechetyczną Proboszcza. Przed wizytacją proboszcz zobowiązany jest zaktualizować wszystkie dane katechetyczne. W celu archiwizacji danych zaleca się wydrukowanie ankiety.

7. PODRĘCZNIKI DO RELIGII 2019/20

W roku szkolnym 2019/20 obowiązywać będą podręczniki **dotychczasowych wydawnictw** zatwierdzonych w naszej diecezji. Zmiany nastąpią od roku szkolnego 2019/2020 sukcesywnie w kl. I, V, I ponadpodstawowych.

W związku z wejściem w życie 01.09.2020 r. nowej Podstawy Programowej Katechezy Kościoła Katolickiego w Polsce w Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej od tego dnia obowiązywać będą podręczniki **dwóch wydawnictw**: „**św. Wojciecha**” z **Poznania** oraz „**Jedności**” z **Kielc**.

Proszę katechetów, aby sukcesywnie dostosowali używanie podręczników do podanych wymagań. Podręczniki wydawnictw WAM oraz św. Stanisława BM z Krakowa będą

mogły być w użyciu w diecezji zgodnie z przyjętym przez Komisję Wychowania Katolickiego harmonogramem zmian.

Ks. dr W. Lechów
Dyrektor WNK

8. SIERPNIOWE REJONOWE DNI KATECHETYCZNE DLA KATECHETÓW ŚWIECKICH I SIÓSTR ZAKONNYCH

Temat: *Ochrona małoletnich w praktyce wychowawczej*

**22 sierpnia 2019 r. czwartek – GORZÓW
WIELKOPOLSKI**

Parafia pw. NMP Królowej Polski
ul. Żeromskiego 22

23 sierpnia 2019 r. piątek – ZIELONA GÓRA

Parafia pw. Świętego Ducha
ul. Bułgarska 30

24 sierpnia 2019 r. sobota – GŁOGÓW

Dom „Uzdrowienia Chorych”
Cichych Pracowników Krzyża
ul. ks. Prałata L. Novarese 2

PROGRAM:

9.30 Msza św. pod przewodnictwem Biskupa Tadeusza
Lityńskiego

10.45 Wystąpienie Kuratora Oświaty

11.15 Wykład: *Ochrona małoletnich w praktyce
wychowawczej* – ks. dr Dariusz Mazurkiewicz – delegat
biskupa diecezji zielonogórsko-gorzowskiej ds. ochrony dzieci
i młodzieży.

12.15 Przerwa

13.45 Oferta metodyczna na nowy rok szkolny – Doradcy
metryczni

14.00 Wystąpienia zaproszonych gości

14.15 Komunikaty Wydziału Nauki Katolickiej
15.00 Odbiór zaświadczeń i zakończenie spotkania

9. REKOLEKCJE DLA KATECHETÓW ŚWIECKICH

Prowadzenie: **ks. Tomasz Gierasimczyk**

TERMINARZ REKOLEKCJI 2019/20

1. Rokitno - 20.09. - 22.09.2019 r.
2. Głogów - 27.03. - 29.03.2020 r.
3. Paradyż - 26.06. - 28.06.2020 r.
4. Międzywodzie – 28.06. - 05.07.2020 r.

23.09. Pielgrzymka nauczycieli do Rokitna

9. JESIENNE SPOTKANIA DEKANALNE KATECHETÓW

Informacje o terminie i miejscu Dekanalnego spotkania katechetów należy uzyskać od Księdza Proboszcza. Proszę pamiętać o podpisaniu listy obecności, którą Dziekan przesyła do WNK.

10. INFORMACJE STOWARZYSZENIA UBIBLIJNIENI.PL

Szanowni Katecheci

Katolickie Stowarzyszenie uBIBLIJNIENI.pl organizuje w roku szkolnym 2019/2020 IV Edycję Diecezjalnych Konkursów Wiedzy Biblijnej – Bibliista Junior (BJ) i Młody Bibliista (MB). W tej Edycji zakres materiału obejmować będzie Ewangelię według św. Łukasza wraz ze wstępem i przypisami dla klas IV-VI Szkoły Podstawowej (BJ) oraz 1 i 2

List do Koryntian ze wstępami i przypisami dla klas VII i VIII SP (MB).

Zgłoszenia do konkursów poprzez formularz elektroniczny do 16.10.2019. Chęć uczestniczenia szkoły w każdym z konkursów zgłaszamy poprzez osobne formularze! Ze względów organizacyjnych prosimy o przestrzeganie powyższego terminu.

Dokładne informacje oraz zgłoszenia elektroniczne od września na stronie www.ubiblijnieni.pl zakładka/ nasze inicjatywy; Kontakt: sekretariat.konkursu@ubiblijnieni.pl

11. XXX OLIMPIADA TEOLOGII KATOLICKIEJ

Temat olimpiady „**Dumni z Ewangelii i z Polski**” nawiązuje do myśli św. Jana Pawła II wypowiedzianej podczas Światowych Dni Młodzieży w Denver, dziedzictwa chrześcijańskiego obecnego w historii narodu polskiego oraz do obchodów 100. rocznicy „Cudu nad Wisłą”.

Już teraz zachęcamy wszystkich Katechetów do rozpowszechniania tego wydarzenia, zaś w nowym roku szkolnym prosimy o zachęcenie i motywowanie uczniów do uczestniczenia w Olimpiadzie. Jej ogólnopolski finał odbędzie się w dniach 16-18 kwietnia 2020 r. w Przemyślu.

Na początku nowego roku szkolnego na stronie www.otk.pl pojawią się szczegółowe informacje związane z konkursem.

Terminarz:

- I etap szkolny 20.11.2019 r.
- II etap diecezjalny 04.03.2020 r.
- II etap ogólnopolski (Przemyśl) 16-18.04.2020 r.

Zgłoszenie szkół z Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej **do 15.10.** poprzez formularz elektroniczny na stronie WNK – zakładka Wydarzenia/Konkursy religijne.

12. WRZEŚNIOWA DIECEZJALNA PIELGRZYMKA NAUCZYCIELI DO ROKITNA

Serdecznie zapraszamy katechetów i nauczycieli do udziału w diecezjalnej pielgrzymce nauczycieli do **Rokitna w niedzielę 22.09.2019 r.** Program dostępny będzie na stronie WNK.

13. VIII DIECEZJALNE SPOTKANIE RODZINY SZKÓŁ IM. JANA PAWŁA II

Kolejne, już siódme spotkanie Rodziny Szkół im. Jana Pawła II Diecezji Zielonogórsko-Gorzowskiej w maju 2020 r. odbędzie się w szkole w **Różankach**. Bliższe informacje na stronie: www.rsjp2.diecezjazg.pl

14. DIECEZJALNA PIELGRZYMKA MATURYSTÓW NA JASNĄ GÓRĘ

Do tradycji szkół ponadgimnazjalnych naszej Diecezji wszedł już wyjazd młodzieży klas maturalnych do Częstochowy. Udział w pielgrzymce daje maturzystom okazję do wspólnej refleksji nad własną przyszłością, modlitwy i integracji. Także i w tym roku serdecznie zapraszamy młodzież maturalną do uczestnictwa w tej pielgrzymce. Prosimy katechetów, księży, wychowawców i nauczycieli, by towarzyszyli młodzieży w przeżyciu tego spotkania z Jezusem i Jego Matką w tym wyjątkowym miejscu, jakim jest Jasnogórskie Sanktuarium. Usilnie zachęcamy, aby katecheci uczący w klasach maturalnych wraz z duszpasterzami umożliwili młodzieży wspólny wyjazd na pielgrzymkę.

Na pielgrzymkę obowiązkowo należy zapisywać młodzież poprzez formularz elektroniczny dostępny na stronie: www.wnk.diecezjazg.pl w zakładce „Pielgrzymka

maturzystów”. Zgłoszenia dokonuje katecheta – opiekun grupy.

Szczegółowy plan pielgrzymki będzie dostępny na stronach: WNK oraz www.ddm.org.pl.

15. OGÓLNOPOLSKA FRANCISZKAŃSKA OLIMPIADA WIEDZY O ŚW. MAKSYMILIANIE

W roku szkolnym 2019/2020 po raz czternasty organizowana jest Ogólnopolska Franciszkańska Olimpiada Wiedzy o św. Maksymilianie. Jest to jedna z form przybliżenia dzieciom i młodzieży charyzmatycznego Świętego, męczennika z Auschwitz, założyciela klasztoru-wydawnictwa, misjonarza, osoby godnej naśladowania. Celem Olimpiady jest również zachęcenie jej uczestników do życia na wzór św. Maksymiliana oraz rozbudzenie pragnienia poznania Pisma Świętego. Olimpiadę organizują franciszkanie we współpracy z UKSW w Warszawie.

Olimpiada organizowana jest na trzech poziomach edukacyjnych:

- konkurs plastyczny dla klas 0-V szkoły podstawowej;
- konkurs wiedzy dla klas VI-VIII szkoły podstawowej;
- konkurs wiedzy dla szkół ponadpodstawowych.

W konkursie plastycznym uczniowie muszą zilustrować wybrane przez Organizatorów wydarzenie z życia św. Maksymiliana, natomiast w konkursie wiedzy uczniowie muszą przyswoić sobie życiorys św. Maksymiliana na podstawie wyznaczonej lektury oraz zapoznać się z podaną księgą Pisma Świętego.

Uczestnicy Olimpiady, oprócz cennej wiedzy i inspiracji, mogą wygrać także cenne nagrody (w przypadku konkursu wiedzy jest to wysokiej klasy sprzęt elektroniczny oraz indeksy na studia).

Zgłoszenia uczestnictwa w Olimpiadzie dokonuje katecheta lub inny nauczyciel z danej szkoły na początku roku szkolnego.

Regulamin Olimpiady, formularz zgłoszeniowy oraz szczegółowe informacje dostępne są na stronie olimpiada.franciszkanie-warszawa.pl. Pytania można kierować również na adres: olimpiada@franciszkanie-warszawa.pl

16. XXIV OGÓLNOPOLSKI KONKURS WIEDZY BIBLIJNEJ

Zapraszamy uczniów szkół ponadgimnazjalnych do udziału w XXIV edycji Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej, którego organizatorem jest Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”. Zakresem merytorycznym bieżącej edycji są **Księga Liczb oraz 1 List do Koryntian wraz z wprowadzeniami, przypisami i komentarzami oraz słownikiem**. Ufamy, że lektura tych fragmentów będzie pogłębiać w uczestnikach konkursu świadomość i wartość sakramentu Eucharystii oraz budzić pragnienie życia mocą Chleba zstępującego z nieba.

Poszczególne etapy odbędą się w następujących terminach: **szkolny (12 marca 2020 r.), diecezjalny (22 kwietnia 2020 r.) oraz finał ogólnopolski (8-9 czerwca 2020 r.)**.

Na laureatów czekają cenne nagrody, w tym pielgrzymka do Ziemi Świętej, nagrody rzeczowe oraz indeksy na wyższe uczelnie w Polsce.

Rejestracja szkół do Konkursu odbywa się poprzez formularz zgłoszeniowy znajdujący się na stronie konkursowej www.okwb.pl i trwa **początku września 2019 r. do 28 lutego 2020 roku**. Za organizację Konkursu na terenie diecezji odpowiada koordynator diecezjalny.

Szczegółowe informacje oraz regulamin można znaleźć na stronie internetowej Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy Biblijnej: www.okwb.pl oraz na facebook.pl/konkursbiblijny.

15. POMOCE OBOWIĄZUJĄCE DO KATECHEZY INICJACJI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

CHRZEST ŚW.

Program:
Chrzest sakramentem wiary

Poradnik:
*Chrzest naszego dziecka.
Poradnik dla rodziców
i chrzestnych*

I KOMUNIA ŚW.

Program:
*Wychowanie dzieci do
miłości Jezusa
Eucharystycznego*

Mały katechizm dla dzieci
pierwszokomunijnych.
*Uczę się katechizmu z mamą
i tatą*

Książeczka
Idę do Ojca

BIERZMOWANIE

Życie Boże – Spotkania parafialne i grupowe

*Niezbędnik kandydata
do bierzmowania*

*Powołanie do wspólnoty życia
i wiary. Przygotowanie bliższe
młodzieży do sakramentu
małżeństwa*

VI.

OFERTA METODYCZNA

W ROKU SZKOLNYM 2019/20

Przypomina się, iż **katecheci świeccy i duchowni**, niezależnie od stopniowa awansu zawodowego, stażu pracy, **powinni przynajmniej raz w roku szkolnym** wziąć udział w jednej z ofert przygotowanych przez doradców metodycznych (SDDM, SODiD). Wykaz szkoleń będzie umieszczany systematycznie na stronie WNK.

1. WYBRANE OFERTY METODYCZNE SDDM

DEKANAT GŁOGÓW

Temat: **Budowanie autorytetu nauczyciela religii w realiach współczesnej szkoły**

Zajęcia prowadzone będą metodą wykładu wizualizowanego z elementami warsztatów.

Po szkoleniu nauczyciel:

- pozna rodzaje autorytetów,
- dowie się jakie są sposoby budowania autorytetu katechety,
- poznają sposoby jak umacniać swój wizerunek w realiach współczesnej szkoły.

Adresaci konferencji z elementami warsztatu: Nauczyciele wszystkich typów szkół

Termin: 21.09.2019r. (sobota) godz. 10.00-13.30

Miejsce: Ośrodek Doradztwa Metodycznego w Głogowie, ul. Jedności Robotniczej 38, 67-200 Głogów

Organizator/Prowadzący: Alina Kowalewicz- doradca metodyczny/Marzena Kubiak - katechetka, teolog, koordynator Strefy Katechety.

II półrocze 2019/2020

Temat: Przykłady rozwiązań metodycznych na lekcjach religii z wykorzystaniem Pisma Świętego

Przedmiotem konferencji z elementami warsztatów jest:

- praca z Pismem Świętym metodami biblijnymi, stosowanymi na lekcjach religii z dziećmi i młodzieżą.

Adresaci konferencji z elementami warsztatu: Nauczyciele wszystkich typów szkół

Termin: 03.02.2020r. (poniedziałek) godz. 14.30-17.00

Miejsce: Ośrodek Doradztwa Metodycznego w Głogowie, ul. Jedności Robotniczej 38, 67-200 Głogów

Organizator/Prowadzący: Alina Kowalewicz- doradca metodyczny/Marzena Kubiak - katechetka, teolog, koordynator Strefy Katechety.

DEKANATY ZIELONA GÓRA

Poznaj Siebie – Zrozum Dziecko - WARSZTATY INTERAKTYWNE z zakresu psychologii osobowości.

Warsztaty mają na celu budowanie świadomości naturalnych różnic między nami - ludźmi, a więc także różnic pomiędzy młodymi ludźmi, których wychowujemy. Największą jego wartością jest zrozumienie naturalnych uwarunkowań naszych osobowości, które prowadzą do konkretnych zachowań. Zrozumienie tego pozwala w nowy, otwarty sposób patrzeć na innych.

Co zyskujesz?

- Szkolenie to pozwoli Ci lepiej zrozumieć typy Twojej osobowości i powierzonych Tobie dzieci i młodzieży;
- Uświadomisz sobie różnice i podobieństwa oraz relacje między Waszymi typami;
- Zobacysz, jak w praktyce, jako katecheta/nauczyciel/wychowawca możesz „dodawać skrzydeł” dzieciom i czerpać radość z

Waszych relacji budowanych na właściwej komunikacji;

Każdy uczestnik otrzyma na zakończenie stosowny certyfikat i materiały zawierające treści realizowane podczas warsztatów.

Termin: 19.10.2019 r. /sobota/

Miejsce: Kuria Diecezjalna, pl. Powstańców. Wlkp.1- Zielona Góra

Liczba godzin: 6 /45 min/

Organizator: Małgorzata Jaskuła, Beata Mauduk;

Prowadzący: Rafał Włosiński - czynny trener i coach, menedżer. Teolog i filozof.

Zgłoszenia: jaskulamalgorzata@gmail.com, lub beti188@poczta.onet.pl lub tel. - 603 183 630 /zapisy do końca września; decyduje kolejność zgłoszeń/.

VII.

STUDIA Z TEOLOGII

REKRUTACJA NA IFT W ZIELONEJ GÓRZE

Instytut Filozoficzno-Teologiczny im. Edyty Stein w Zielonej Górze ogłasza nabór na jednolite, magisterskie, pięcioletnie studia z teologii katolickiej dla świeckich oraz osób zakonnych prowadzone w porozumieniu z Papieskim Wydziałem Teologicznym we Wrocławiu .

Rekrutacja: od 1 czerwca do 30 września 2019 r.

Miejsce składania dokumentów i rozmowy kwalifikacyjnej:

Sekretariat Instytutu Filozoficzno-Teologicznego im. Edyty Stein w Zielonej Górze, ul. Bułgarska 30

Tel. 68-458-25-70

Sekretariat w okresie wakacyjnym czynny:
poniedziałek-piątek – od 08.30 do 12.30

Zwracam się z prośbą do wszystkich Proboszczów i Katechetów o pilne przekazanie powyższej informacji do szkół i zachęcenie nauczycieli do podjęcia studiów podyplomowych z teologii.

Wielokrotnie informowałem Was, że coraz częściej odczuwamy braki nauczycieli religii. W naszym Instytucie Filozoficzno-Teologicznym w Zielonej Górze jest możliwość przygotowania nowej kadry nauczycieli katechezy. Nieoceniona rola w dotarciu z informacją leży w gestii Księży Proboszczów. To Wy możecie skutecznie zachęcić nauczycieli do podjęcia szlachetnego trudu katechizacji dzieci i młodzieży. Dzięki Wam wielu przykładowych i religijnych nauczycieli, może rozpocząć studia teologiczne. Trzeba więc wszystkimi możliwymi kanałami przekazać wiadomość o studiach: m.in. osobiście w szkołach, na ogłoszeniach parafialnych, kołędzie.

Mam nadzieję, że razem jesteśmy w stanie na kolejne lata wykształcić odpowiednią ilość dobrych katechetów, którzy będą wychowywać religijnie następne pokolenia.

Ks. dr Wojciech Lechów
Dyrektor WNK

P.s. Rekrutacja odbędzie się na rok akademicki 2020/21.

KONTAKT DO WNK

**KURIA DIECEZJALNA
WYDZIAŁ NAUKI KATOLICKIEJ**

Pl. Powstańców Wlkp. 1
65-075 Zielona Góra

DYREKTOR:

ks. dr Wojciech LECHÓW

tel. 666 028 244, e-mail: w.lechow@diecezjazg.pl

REFERENT I WIZYTATOR:

ks. lic. mgr Krzysztof HOŁOWCZAK

tel. 608 580 496, e-mail: k.holowczak@diecezjazg.pl

DORADCA METODYCZNY:

mgr Małgorzata JASKUŁA

tel. 609 051 662, e-mail: jaskulamalgorzata@gmail.com

Sekretariat:

tel. 68 451 23 49

e-mail:wnk@diecezjazg.pl

www.wnk.diecezjazg.pl

www.facebook.com/wnkzg

MODLITWA ZA KATECHETÓW

Panie Jezu Boski Nauczycielu, dziękujemy Ci za zaufanie, jakim obdarzasz obecnych tu katechetów powołując do uczestniczenia w nauczycielskiej misji Kościoła. Wspieraj ich i dodawaj sił, aby nieustrudzenie, każdego dnia przekazywali wiedzę o Tobie i do Ciebie – źródła mądrości i szczęścia – innych prowadzili.

Prosimy Cię o umacnianie w nich miłości i szacunku dla każdego człowieka. Obdarz umiejętnością odkrywania potrzeb i twórczych możliwości każdego ucznia. Ześlij na nich dary swojego Ducha, aby jak Maryja – Pani Cierpliwie Słuchająca - stawali się autentycznymi i odważnymi świadkami wiary.

Amen.

Opr. Ks. Wojciech Lechów